

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Όμιλος ΕΤΕ
Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
Περίοδου από 1 Ιανουαρίου έως 30 Σεπτεμβρίου 2022

Νοέμβριος 2022

Πίνακας Περιεχομένων

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	3
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 9 μηνών	4
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 9 μηνών	5
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 3 μηνών	6
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 3 μηνών	7
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος	8
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	9
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	10
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	11
2.1 Βάση παρουσίασης.....	11
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	11
2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)	13
2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	15
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	20
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	20
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κόστος αναδιάρθρωσης	20
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Φόροι	20
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Κέρδη ανά μετοχή	21
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	21
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες.....	24
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις προς πελάτες	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις και δεσμεύσεις.....	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές.....	28
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Κεφαλαιακή επάρκεια	30
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	33
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Ενοποιούμενες εταιρείες.....	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Κρίση στην Ουκρανία	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	41

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

30 Σεπτεμβρίου 2022

εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2022	31.12.2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες		17.572	15.827
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		3.143	3.639
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		311	314
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		2.060	4.331
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	9	34.498	30.439
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων		13.128	14.937
Ακίνητα επενδύσεων		73	80
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		20	18
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία		398	353
Ενσώματα πάγια στοιχεία		1.588	1.655
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους		4.795	4.912
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		250	289
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		2.520	2.671
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	10	522	4.493
Σύνολο ενεργητικού		80.878	83.958
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	11	13.087	14.731
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		2.060	3.014
Υποχρεώσεις προς πελάτες	12	55.679	53.493
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους		901	912
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		61	79
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους		15	15
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		257	271
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος		3	4
Λοιπά στοιχεία παθητικού		2.777	2.250
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	10	26	3.417
Σύνολο παθητικού		74.866	78.186
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	915	915
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	14	3.542	13.866
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον		1.532	(9.264)
Ποσά αναγνωρισμένα απευθείας στα ίδια κεφάλαια σχετιζόμενα με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		-	233
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		5.989	5.750
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		23	22
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		6.012	5.772
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		80.878	83.958

Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2022

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		Από 1.1 έως 30.09.2022	30.09.2021
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		1.056	1.019
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(108)	(115)
Καθαρά έσοδα από τόκους		948	904
Έσοδα προμηθειών		347	305
Έξοδα προμηθειών		(88)	(93)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες		259	212
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	4	296	220
Κέρδη / (ζημίες) που προκύπτουν από την παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρώμενων στο αποσβεσμένο κόστος	4	60	247
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)		(44)	(54)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		1.519	1.529
Δαπάνες προσωπικού		(342)	(416)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα		(150)	(146)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων		(126)	(116)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	5	(216)	(34)
Κόστος αναδιάρθρωσης	6	(64)	(86)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		1	-
Κέρδη προ φόρων		622	731
Φόροι	7	(170)	(10)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		452	721
Διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη από διακοπείσες δραστηριότητες	10	230	47
Κέρδη περιόδου		682	768
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		2	1
Μετόχους της Τράπεζας		680	767
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	8	€0,49	€0,79
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	8	€0,74	€0,84

Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2022

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2022	Από 1.1 έως 30.09.2021
Κέρδη περιόδου		682	768
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		(246)	(47)
Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων ("ΕΑΜΛΣΕ"), μετά από φόρους		(203)	(122)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(1)	6
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		18	18
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα		(432)	(145)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:			
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους επιμετρώμενες στην ΕΑΜΛΣΕ, μετά από φόρους		(14)	11
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα		(14)	11
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	15	(446)	(134)
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		236	634
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		2	1
Μετόχους της Τράπεζας		234	633

Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2022

εκατ €	Όμιλος	
	30.09.2022	30.09.2021
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	382	345
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(34)	(37)
Καθαρά έσοδα από τόκους	348	308
Έσοδα προμηθειών	126	112
Έξοδα προμηθειών	(37)	(38)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	89	74
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	8	(16)
Κέρδη / (ζημιές) που προκύπτουν από την παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρώμενων στο αποσβέσιμο κόστος	6	-
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	(2)	(19)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	449	347
Δαπάνες προσωπικού	(114)	(173)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(53)	(47)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων	(43)	(38)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(65)	140
Κόστος αναδιάρθρωσης	(2)	(32)
Κέρδη προ φόρων	172	197
Φόροι	(33)	(6)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	139	191
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(4)	1
Κέρδη περιόδου	135	192
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	1	-
Μετόχους της Τράπεζας	134	192
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	€0,15	€0,21
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	€0,15	€0,21

Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2022

Εκατ. €	Όμιλος	
	Από 1.7 έως 30.09.2022	30.09.2021
Κέρδη περιόδου	135	192
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):		
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:		
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους	-	(1)
Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους επιμετρούμενες στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων ("ΕΑΜΛΣΕ"), μετά από φόρους	(51)	8
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους	1	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους	-	1
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	(50)	8
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:		
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους επιμετρούμενες στην ΕΑΜΛΣΕ, μετά από φόρους	(2)	2
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	(2)	2
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	(52)	10
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	83	202
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	1	-
Μετόχους της Τράπεζας	82	202

Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2022

εκατ. €	Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας										Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο Κοινές μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο Κοινές μετοχές	Ίδιες μετοχές	Αποθεματικό αξιογράφων στην ΕΑΜΛΣΕ	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά και αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο		
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020 & την 1 Ιανουαρίου 2021	2.744	13.866	(1)	417	59	(111)	(40)	(208)	(11.661)	5.065	20	5.085
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(159)	6	-	18	-	-	(135)	-	(135)
Κέρδη/ (ζημίες) από αξιόγραφα στην ΕΑΜΛΣΕ επαναταξινομούμενα στα αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	1	-	-	-	-	(1)	-	-	-
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	767	767	1	768
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(158)	6	-	18	-	766	632	1	633
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2021	2.744	13.866	-	259	65	(111)	(22)	(208)	(10.895)	5.698	21	5.719
Κινήσεις μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2021	(1.829)	-	-	(64)	4	-	4	9	1.928	52	1	53
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021 και την 1 Ιανουαρίου 2022	915	13.866	-	195	69	(111)	(18)	(199)	(8.967)	5.750	22	5.772
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(459)	(1)	-	18	-	-	(442)	-	(442)
Κέρδη/ (ζημίες) από αξιόγραφα στην ΕΑΜΛΣΕ επαναταξινομούμενα στα αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	(4)	-	-	-	-	4	-	-	-
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	680	680	2	682
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(463)	(1)	-	18	-	684	238	2	240
Συμφιμισμός ζημιών με διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ τα άρτια και αποθεματικά	-	(10.324)	-	-	-	-	-	-	10.324	-	-	-
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	(1)	-
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2022	915	3.542	-	(268)	68	(111)	-	(199)	2.042	5.989	23	6.012

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2022

εκατ. €	Όμιλος	
	30.09.2022	30.09.2021
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων		
Κέρδη προ φόρων	858	799
Προσαρμογές για:		
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λουιτές προσαρμογές:	326	72
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	126	116
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους και λουιτών δανειακών υποχρεώσεων	49	79
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	112	145
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	13	8
Αναλογία (κέρδων) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(1)	-
Αποτέλεσμα από αντιστάθμιση κινδύνου εύλογης αξίας και ταμειακών ροών	15	30
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(3)	(3)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	(10)	(2)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	(30)	-
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	29	(131)
Κέρδος από την ανταλλαγή Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	-	(209)
Δεδουλευμένοι τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	2	2
Δεδουλευμένοι τόκοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	22	35
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4	2
Λουιτές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	(2)	1
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	958	2.009
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(3)	8
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(513)	671
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	6	31
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	2.395	1.073
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(1.079)	274
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	152	(47)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	825	3.229
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(1.674)	1.192
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.182	2.510
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	(463)	(456)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(33)	(16)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	329	44
Φόρος εισοδήματος που (καταβλήθηκε) / εισπράχθηκε	(18)	(24)
Λουπά στοιχεία παθητικού	502	(21)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	2.967	6.109
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που πωλήθηκαν	214	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	3	3
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(118)	(113)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	22	6
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(6.612)	(10.359)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	5.683	9.792
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(808)	(671)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λουιτών δανειακών υποχρεώσεων	3	-
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λουιτών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(20)	-
Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων	(46)	(43)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	13	13
Αγορά ιδίων μετοχών	(13)	(13)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(63)	(43)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	2	(6)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	2.098	5.389
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	16.105	9.784
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	18.203	15.173

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών («ΧΑ») το 1880. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, 10559 Αθήνα, Ελλάδα (αριθμ. Γ.Ε.ΜΗ 237901000), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει καταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 181 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Τράπεζα μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει κυρίως λιανική, εταιρική και επενδυτική τραπεζική, διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, συναλλακτική τραπεζική, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, χρηματιστηριακή μεσιτεία, διαχείριση ενεργητικού πελατών, διαχείριση ακίνητης περιουσίας και ασφαλιστικές υπηρεσίες. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό μέσω του υποκαταστήματος στην Κύπρο και των θυγατρικών του στη Βόρεια Μακεδονία, στη Ρουμανία, στη Βουλγαρία, στην Κύπρο, στο Λουξεμβούργο και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σε συνέχεια της σχετικής απόφασης της Τράπεζας το 2021, ο Όμιλος τερμάτισε τη δραστηριότητά του στην Αίγυπτο, στη Μάλτα και στο υποκατάστημα στο Λονδίνο και συνεπώς τα υποκαταστήματα στην Αίγυπτο και στο Λονδίνο καθώς και οι θυγατρικές NBG Malta Ltd (προηγούμενη επωνυμία NBG Bank Malta Ltd) και NBG Malta Holdings Ltd τέθηκαν σε εκκαθάριση.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Γκίκας Α. Χαρδούβελης

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Παύλος Κ. Μυλωνάς

Εκτελεστικά Μέλη

Χριστίνα Θ. Θεοφιλίδη

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη

Αβραάμ Κ. Γούναρης - Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος

Matthieu A. Kiss

Claude Edgar L.G. Piret

Αικατερίνη Κ. Μπερίτση

Wietze J.P. Reehoorn

Elena Ana E.V. Cernat

Αθανάσιος Σ. Ζαρκαλής

Anne Clementine L. Marion-Bouchacourt

Jayaprakasa (JP) C.S. Rangaswami

Μη Εκτελεστικά Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου - Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Περικλής Φ. Δρούγκας

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων το 2024.

Επίσης, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουλίου 2022, αποφάσισε την αύξηση του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από δώδεκα (12) σε δεκατρία (13) και την εκλογή του κ. Αθανάσιου Ζαρκαλή ως νέου Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, σε πλήρωση της νέας θέσης στο Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία ίση με τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, δηλαδή μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2024.

Οι παρούσες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί για έκδοση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας στις 9 Νοεμβρίου 2022.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι συνοπτικές ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 (οι «Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις». Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις και όχι όλη την πληροφόρηση που απαιτείται για τη σύνταξη πλήρων Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Συνεπώς, οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις ενοποιημένες και ατομικές Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, («ΔΠΧΑ») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «ΕΕ»).

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν είναι αντίστοιχες με αυτές της προηγούμενης χρήσης και της αντίστοιχης ενδιάμεσης περιόδου, εκτός από αυτές που αφορούν σε νέα πρότυπα και τροποποιήσεις, όπως αναφέρονται κατωτέρω στη Σημείωση 2.3 «Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)».

Για σκοπούς παρουσίασης, τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά). Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναμορφώθηκαν προκειμένου να συνάδουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λυτών συνολικών εσόδων, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία τους.

Αναφορικά με την επισκόπηση της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου υπό το πρίσμα της πανδημίας του κορωνοϊού («COVID-19»), ο Όμιλος αξιολόγησε τα περιουσιακά του στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των άυλων περιουσιακών στοιχείων και των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους για πιθανή απομείωση και εξέτασε τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Με βάση την αξιολόγησή μας την 30 Σεπτεμβρίου 2022, δεν έχουν καταγραφεί σημαντικές απομειώσεις και δεν υπήρξαν σημαντικές αλλαγές στις εύλογες αξίες ούτε και στις ταξινομήσεις ιεραρχίας εύλογης αξίας (βλ. Σημείωση 18 «Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού»).

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Λαμβάνοντας υπόψη (α) την σημαντική κερδοφορία του Ομίλου (β) την τρέχουσα χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») αποκλειστικά μέσω των στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης («TLTROs») και την τρέχουσα πρόσβαση στις διευκολύνσεις χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος με σημαντικά ποσά διαθέσιμων ενεχυρών, καθώς και τους Δείκτες Κάλυψης Ρευστότητας («LCR») και Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης («NSFR»), οι οποίοι είναι αρκετά πάνω από το ελάχιστο εποπτικό όριο του 100%, (γ) τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 («CET1») του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2022, ο οποίος υπερέβη τον ελάχιστο δείκτη Συνολικών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων («OCR»), και (δ) την εκτεταμένη και συνεχή δημοσιονομική και νομισματική υποστήριξη από τις ευρωπαϊκές και τις ελληνικές αρχές για την αντιμετώπιση της άνευ προηγουμένου κρίσης της πανδημίας COVID-19, (ε) την ενεργοποίηση νέων δημοσιονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του πληθωρισμού και (στ) την αμελητέα έκθεση του Ομίλου στη Ρωσία και Ουκρανία και τις ενέργειες της Διοίκησης στην αντιμετώπιση της κρίσης (βλ. Σημείωση 21 «Κρίση στην Ουκρανία»), το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για τον Όμιλο η εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας για την κατάρτιση αυτών των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι κατάλληλη.

Κερδοφορία

Τα κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για τη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 ανήλθαν σε €452 εκατ. για τον Όμιλο.

Τα κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες κατά το εννεάμηνο ανήλθαν σε €0,49 για τον Όμιλο.

Ρευστότητα

Την 30 Σεπτεμβρίου 2022, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ μέσω πράξεων TLTROs ανήλθε σε €11,6 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €11,6 δισ. από TLTROs). Επιπρόσθετα, την 30 Σεπτεμβρίου 2022, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €26,2 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας, με τους δείκτες ρευστότητας LCR και NSFR να ανέρχονται σε επίπεδα άνω του 100%.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 30 Σεπτεμβρίου 2022, ο Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier 1) («CET1») και ο Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 15,6% και 16,7% αντίστοιχα, υπερβαίνοντας τον δείκτη Συνολικών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ποσοστού 11,75% για το 2022, μετά τα μέτρα για την ελάφρυνση κεφαλαίου (βλ. Σημείωση 17 «Κεφαλαιακή επάρκεια»).

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα διατήρησε τη δυναμική της το εννιάμηνο του 2022, επιδεικνύοντας ανθεκτικότητα στις αυξανόμενες προκλήσεις εξαιτίας της περαιτέρω επιτάχυνσης του πληθωρισμού και της έντονης γεωπολιτικής αβεβαιότητας. Οι ισχυρές επιδόσεις υποστηρίχθηκαν από την δυναμική ανάκαμψη του τουρισμού, την πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη λόγω των υψηλών τιμών ενέργειας, και τις βελτιωμένες συνθήκες στην αγορά εργασίας και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Ο ρυθμός αύξησης του ελληνικού Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος («ΑΕΠ») ξεπέρασε τις προσδοκίες το 1^ο εξάμηνο του 2022 (τελευταία διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία¹), φτάνοντας το 7,8% ετησίως και παραμένοντας ένας από τους υψηλότερους στην Ευρωζώνη.

Η εν λόγω ανάκαμψη ήταν ευρεία, με την ιδιωτική κατανάλωση σε σταθερές τιμές να καταγράφει αξιοσημείωτη αύξηση ύψους 11,4%, σε ετήσια βάση, το 1^ο εξάμηνο του 2022, με στήριξη από την ισχυρή αγορά εργασίας (αύξηση της απασχόλησης κατά 6,9% ετησίως το οκτάμηνο του 2022). Τα εταιρικά κέρδη καθώς και τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς εταιρική δομή αυξήθηκαν κατά 14,0% ετησίως το 1^ο εξάμηνο του 2022, στο υψηλότερο επίπεδο, σε απόλυτους όρους, από το 1^ο εξάμηνο του 2011. Επίσης, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αυξήθηκε κατά 10,9% ετησίως το 1^ο εξάμηνο του 2022, φθάνοντας ως ποσοστό του ΑΕΠ το 13,1%, από 10,7% του ΑΕΠ το 2019, γεγονός που αποτελεί ενθαρρυντική ένδειξη για περαιτέρω ανάπτυξη στο μέλλον.

Η εντυπωσιακή ανάκαμψη του τουρισμού συνεισέφερε σημαντικά στην οικονομική μεγέθυνση, με τις πλέον πρόσφατες τάσεις από τους καλοκαιρινούς μήνες να προοιωνίζουν νέο ιστορικό υψηλό στα τουριστικά έσοδα (τα οποία έχουν ήδη καταγράψει αύξηση €5,2 δισ. σε ετήσια βάση στο 7μηνο του 2022, φθάνοντας στο 97,7% του επιπέδου του επτάμηνου του 2019).

Οι περισσότεροι από τους δείκτες υψηλής συχνότητας της οικονομικής δραστηριότητας διατήρησαν τη δυναμική τους και το 3^ο τρίμηνο του 2022, παρά την εξασθένησή τους σε σύγκριση με το 2^ο τρίμηνο του 2022, επιδεικνύοντας μεγαλύτερη ανθεκτικότητα από το μέσο όρο της Ευρωζώνης στις πιο έντονες και επίμονες πληθωριστικές πιέσεις. Οι τιμές του φυσικού αερίου, όπως μετρούνται από τα σχετικά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (Dutch Title Transfer Facility (“TTF”)), εκτινάχθηκαν σε νέο ιστορικό υψηλό τον Αύγουστο του 2022, ασκώντας ισχυρές ανοδικές πιέσεις στις τιμές χονδρικής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες αντισταθμίστηκαν εν μέρει από τις αυξημένες κρατικές επιδοτήσεις.

Η δημοσιονομική στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις εκτιμάται ότι προσεγγίζει τα €13 δισ., σε όρους ακαθάριστης αξίας, στο σύνολο του 2022, αποτελούμενη κυρίως από επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και άλλες σχετιζόμενες με την ενέργεια ενισχύσεις. Το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2023, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 3 Οκτωβρίου 2022, προβλέπει σημαντική μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης το 2022 στο 1,7% του ΑΕΠ και επιστροφή σε πρωτογενές πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ το 2023. Το ακαθάριστο ποσό της δημοσιονομικής στήριξης για το 2023 προβλέπεται να μειωθεί σε σχεδόν €10,0 δισ. από €13,4 δισ. το 2022, ενώ σε όρους καθαρού δημοσιονομικού κόστους, αναμένεται να μειωθεί σε €3,3 δισ. το 2023 από €6,0 δισ. το 2022, περιλαμβάνοντας κυρίως μέτρα στήριξης για την ενέργεια. Αξίζει να επισημανθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτής της στήριξης έχει μέχρι σήμερα χρηματοδοτηθεί από έσοδα που προέρχονται από τη φορολόγηση των υπερκερδών των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από κρατικά έσοδα που προκύπτουν την εμπορία εκπομπών άνθρακα. Επιπλέον, ο εντυπωσιακός ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ προκάλεσε εξαιρετικά ευνοϊκές κυκλικές επιδράσεις, συμβάλλοντας στη δημοσιονομική προσαρμογή κατά το 2022. Υπό αυτό το πρίσμα, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να μειωθεί στο -χαμηλό 13 ετών - 161,6% του ΑΕΠ το 2023, από 169,1% το 2022 και 193,3% το 2021, ύστερα από την κορύφωσή του στο 206,3% του ΑΕΠ το 2020, που αποτελεί τη χρονιά έξαρσης της πανδημίας του COVID-19.

Οι τιμές κατοικιών αυξήθηκαν κατά 9,3% ετησίως το 1^ο εξάμηνο του 2022 και κατά 31,2% από το χαμηλότερο επίπεδό τους κατά τη διάρκεια της ελληνικής κρίσης το 2017, παραμένοντας, ωστόσο, κατά 24,1% χαμηλότερα από το προ-κρίσης υψηλό του 2^{ου} εξαμήνου του 2008. Η περιορισμένη προσφορά νέων κατασκευών και η ανθεκτική ζήτηση προμηνηύου περαιτέρω αύξηση των τιμών των κατοικιών στο υπόλοιπο του έτους.

Ο πληθωρισμός, βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΔΤΚ»), στην Ελλάδα επιταχύνθηκε στο 12,0% ετησίως τον Σεπτέμβριο του 2022, μετά από οριακή επιβράδυνση στο 11,5%, κατά μέσο όρο, το δίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου, λόγω μιας νέας αύξησης των τιμών του φυσικού αερίου. Οι εξελίξεις στο ενεργειακό μέτωπο παραμένουν βασικός παράγοντας κινδύνου για τον πληθωρισμό και τις οικονομικές συνθήκες γενικότερα, παρά τη σχετική αποκλιμάκωση των πιέσεων στις αγορές φυσικού αερίου τον Οκτώβριο του 2022. Σε αυτό το πλαίσιο, η Federal Reserve (“Fed”) και η ΕΚΤ επιταχύνουν τη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής, με τις αγορές να αναμένουν επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, οι οποίες θα ασκήσουν πρόσθετες πιέσεις στις αποτιμήσεις των μετοχικών αγορών αλλά και των αγορών τίτλων σταθερού εισοδήματος.

Οι ανωτέρω ευνοϊκές τάσεις έως το εννιάμηνο του 2022 οδήγησαν σε ανοδική αναθεώρηση των προβλέψεων της ΕΤΕ για την αύξηση του ΑΕΠ της Ελλάδας στο σύνολο του 2022, σε 5,8% ετησίως σε σύγκριση με προηγούμενη εκτίμηση για 4,0%, ενώ οι προβλέψεις της κυβέρνησης και άλλων επίσημων φορέων (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»)) αναθεωρήθηκαν, επίσης, ανοδικά σε 5,3% και 5,2% ετησίως, αντίστοιχα, από 3,1% και 3,5% ετησίως, προηγουμένως.

Ωστόσο, οι οικονομικές προοπτικές για το 2023 έχουν επιδεινωθεί λόγω των επίμονων ενεργειακών προκλήσεων, της συνεχιζόμενης γεωπολιτικής αναταραχής και του ολόένα και πιο αυστηρού τόνου της ΕΚΤ και της Fed, οι οποίες αποκαλύπτουν την αποφασιστικότητά τους να διακινδυνεύσουν μια ύφεση μέσω πρόσθετων αυξήσεων των επιτοκίων, προκειμένου να καταπολεμήσουν τον πληθωρισμό και να σταθεροποιήσουν εκ νέου τις πληθωριστικές προσδοκίες. Επιπλέον, οι συνθήκες στις χρηματοπιστωτικές αγορές παραμένουν ευμετάβλητες, καθώς οι παράγοντες της αγοράς προσπαθούν να εκτιμήσουν τον τελικό αντίκτυπο του πληθωρισμού και της νομισματικής σύσφιξης στις οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες. Επιπροσθέτως, παραμένει ένας σχετικός κίνδυνος όσον αφορά την εμφάνιση νέων, πιο

¹ Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό, 2ο Τρίμηνο 2022, Δελτίο Τύπου 7 Σεπτεμβρίου 2022

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

μεταδοτικών παραλλαγών της πανδημίας COVID-19, οι οποίες θα μπορούσαν να επιβαρύνουν την οικονομική δραστηριότητα, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών που έχει ανακάμψει, σε μια περίοδο όπου τα περιθώρια για πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη είναι πολύ περιορισμένα.

Όσον αφορά τις ευνοϊκές εξελίξεις, η ελληνική οικονομία αναμένεται να συνεχίσει να υπερβαίνει τις επιδόσεις της Ευρωζώνης στο βασικό σενάριο για το 2023, λόγω: α) ισχυρότερων επιδράσεων που μετακυλιούνται (carry-over effects) από τη δυναμική που αποκτήθηκε στο εννεάμηνο του 2022, β) της ευνοϊκότερης αφετηρίας ως προς τη θέση στον πιστωτικό κύκλο, με τον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα να είναι περισσότερο ανθεκτικός μετά από τις πολυετείς αναδιρθρώσεις που υπέστη, και γ) της αυξανόμενης στήριξης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («ΤΑΑ»), με τις εισροές (επιχορηγήσεις και δάνεια, εξαιρουμένης της μόχλευσης), σύμφωνα με το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2023, να εκτιμώνται στα €11,2 δισ. το 2022 - 2023, δίνοντας σημαντική ώθηση στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου το 2023.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Τροποποιήσεις σε υπάρχοντα πρότυπα και στο εννοιολογικό πλαίσιο που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022

-ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση): Παραχωρήσεις ενοικίου που σχετίζονται με τον COVID-19 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Απριλίου 2021 και μετά, και σε ισχύ για τις ενοποιημένες και ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από την 1 Ιανουαρίου 2022). Η τροποποίηση παρατείνει την εφαρμογή της πρακτικής διευκόλυνσης που δόθηκε για τις παραχωρήσεις σε ενοίκια κατά ένα έτος για να καλύψει τις μειώσεις στα ενοίκια που οφείλονται στις ή έως τις 30 Ιουνίου 2022. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

-ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις): Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022). Οι τροποποιήσεις ενημερώνουν μια αναφορά στο ΔΠΧΑ 3 για το Εννοιολογικό Πλαίσιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς χωρίς να αλλάζουν τις λογιστικές απαιτήσεις για συνενώσεις επιχειρήσεων. Η υιοθέτηση αυτών των τροποποιήσεων δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

-ΔΛΠ 16 (Τροποποιήσεις): Ενσώματα Πάγια: Εισπράξεις ποσών πριν από την προβλεπόμενη χρήση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022). Οι τροποποιήσεις απαγορεύουν σε μια εταιρία να αφαιρεί από το κόστος των ενσώματων παγίων τα ποσά που εισπράττονται από την πώληση στοιχείων που έχουν παραχθεί ενώ το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στη φάση προετοιμασίας για την προβλεπόμενη χρήση του. Αντ' αυτού, η εταιρία θα αναγνωρίζει τέτοιου είδους εισπράξεις από πωλήσεις και το σχετικό κόστος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Η υιοθέτηση αυτών των τροποποιήσεων δεν είχε κάποια επίπτωση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

-ΔΛΠ 37 (Τροποποιήσεις): Επαχθείς συμβάσεις: Κόστος Εκπλήρωσης Σύμβασης (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022). Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τα κόστη που λαμβάνονται υπόψη, κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο μια σύμβαση θα είναι ζημιογόνος. Η υιοθέτηση αυτών των τροποποιήσεων δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

-Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2018–2020 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις που έχουν εφαρμογή για τον Όμιλο και την Τράπεζα αναφέρονται στη συνέχεια:

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αμοιβές στο τεστ «10 τοις εκατό» για παύση αναγνώρισης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Η τροποποίηση διευκρινίζει ποιες αμοιβές περιλαμβάνει μια οικονομική οντότητα όταν εφαρμόζει το τεστ «10 τοις εκατό» κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον θα γίνει παύση αναγνώρισης μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στην αξιολόγηση περιλαμβάνονται μόνο οι αμοιβές που καταβάλλονται ή εισπράττονται μεταξύ της οντότητας (του δανειολήπτη) και του δανειστή, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που καταβάλλονται ή εισπράττονται από την οντότητα ή τον δανειστή για λογαριασμό του άλλου. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16: Κίνητρα Μίσθωσης. Η τροποποίηση του Επεξηγηματικού Παραδείγματος 13 που συνοδεύει το ΔΠΧΑ 16 αφαιρεί από το παράδειγμα την απεικόνιση της αποζημίωσης από τον εκμισθωτή των βελτιώσεων του μίσθιου, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με την αντιμετώπιση των κινήτρων μίσθωσης που ενδέχεται να προκύψουν λόγω του τρόπου με τον οποίο απεικονίζονται τα κίνητρα μίσθωσης σε αυτό παράδειγμα. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων που ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2022 εγκρίθηκαν από την ΕΕ.

Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε υφιστάμενα πρότυπα που τέθηκαν σε ισχύ μετά το 2022

Νέο πρότυπο

-ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Το ΔΠΧΑ 17, το οποίο εκδόθηκε τον Μάιο του 2017, συμπεριλαμβάνει τροποποιήσεις που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2020 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση καθώς και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω προτύπου και σκοπός του είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες που απεικονίζουν ακριβοδικαία τα συμβόλαια αυτά. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με συνεπή τρόπο. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο έχει εγκριθεί από την Ε.Ε.

Λόγω της πώλησης της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρείας της Τράπεζας, Εθνική Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών («Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α.»), την 31 Μαρτίου 2022, ο Όμιλος δεν αναμένει κάποια επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17.

Τροποποιήσεις

-ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση): Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες ανάλογα με τα δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από τα γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Η τροποποίηση για την Ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2020 και είναι σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022 και μετά. Ωστόσο, λόγω της πανδημίας COVID-19, το IASB ανέβαλε την ημερομηνία εφαρμογής κατά ένα έτος ώστε να παρέχεται περισσότερος χρόνος στις οντότητες να εφαρμόσουν τυχόν αλλαγές στην ταξινόμηση που προκύπτουν από αυτές τις τροποποιήσεις. Η Ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων είναι σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά. Παρόλο που η ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου παρουσιάζεται βάσει ρευστότητας, αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι ο διακανονισμός αναφέρεται σε μεταφορά στον αντισυμβαλλόμενο χρημάτων, μετοχικών τίτλων, άλλων περιουσιακών στοιχείων ή υπηρεσιών. Ο Όμιλος δεν αναμένει σημαντικές επιπτώσεις από την υιοθέτηση αυτής της τροποποίησης.

-ΔΛΠ 1 και Οδηγία Εφαρμογής των ΔΠΧΑ Νο 2 (Τροποποιήσεις): Γνωστοποίηση Λογιστικών Πολιτικών (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι τροποποιήσεις αντικαθιστούν την απαίτηση γνωστοποίησης «σημαντικών» λογιστικών πολιτικών με την απαίτηση γνωστοποίησης «ουσιωδών» λογιστικών πολιτικών. Περαιτέρω τροποποιήσεις εξηγούν πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει ως ουσιώδη μια λογιστική πολιτική. Περιλαμβάνονται παραδείγματα για το πότε μία λογιστική πολιτική είναι πιθανό να είναι ουσιώδης. Το Συμβούλιο ανέπτυξε οδηγίες και παραδείγματα προκειμένου να εξηγήσει και να υποστηρίξει την εφαρμογή της «μεθόδου ουσιαστικότητας σε τέσσερα βήματα». Ο Όμιλος αξιολογεί τις επιπτώσεις αυτής της τροποποίησης, αλλά λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές, που γνωστοποιήθηκαν στη Σημείωση 2 «Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών» στην Ετήσια Χρηματοοικονομική Αναφορά του 2021, περιλαμβάνουν όλες τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές, ο Όμιλος αναμένει να γνωστοποιήσει λιγότερες λογιστικές πολιτικές για την ετήσια περίοδο χρηματοοικονομικής αναφοράς που ξεκινά την 1 Ιανουαρίου 2023.

-ΔΛΠ 8 (Τροποποίηση): Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση αντικαθιστά τον ορισμό της αλλαγής σε λογιστικές εκτιμήσεις με τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων. Σύμφωνα με τον νέο ορισμό οι λογιστικές εκτιμήσεις αποτελούν «νομισματικά ποσά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα επιμέτρησης». Λογιστικές εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις που οι λογιστικές πολιτικές απαιτούν, για στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τρόπο επιμέτρησης που υπόκειται σε αβεβαιότητα επιμέτρησης. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι αλλαγές σε λογιστικές εκτιμήσεις που προέρχονται από νέες πληροφορίες ή νέες εξελίξεις δεν αποτελούν διόρθωση σφάλματος. Ο Όμιλος αξιολογεί τις επιπτώσεις αυτής της τροποποίησης και δεν αναμένει σημαντικές επιπτώσεις από την υιοθέτηση της.

-ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις): Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι τροποποιήσεις απαιτούν οι οντότητες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία σε συγκεκριμένες συναλλαγές που, κατά την αρχική αναγνώριση, οδηγούν σε ίσα ποσά φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Αυτό ισχύει συνήθως για συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις για τους μισθωτές και οι υποχρεώσεις αποκατάστασης. Ο Όμιλος αξιολογεί τις επιπτώσεις αυτών των τροποποιήσεων.

-ΔΠΧΑ 17 (Τροποποιήσεις): Αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 ΚΑΙ ΔΠΧΑ 9- Συγκριτική πληροφόρηση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση είναι μια μεταβατική επιλογή, που σχετίζεται με συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Λόγω της πώλησης της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρείας της Τράπεζας, Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., την 31 Μαρτίου 2022, ο Όμιλος δεν αναμένει σημαντικές επιπτώσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17.

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση): Υποχρέωση Μίσθωσης σε Πώληση και Επαναμίσθωση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης όπου ορισμένες ή όλες οι πληρωμές μισθωμάτων είναι μεταβλητές πληρωμές που δεν εξαρτώνται από δείκτη ή επιτόκιο είναι πιο πιθανό να επηρεαστούν. Οι απαιτήσεις εφαρμόζονται αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων με ισχύ μετά το 2022 έχουν εγκριθεί από την ΕΕ, με εξαίρεση τις τροποποιήσεις: ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις, οι οποίες δεν έχουν εγκριθεί από την ΕΕ.

Τροποποίηση που υιοθετήθηκε από τον Όμιλο σε προηγούμενες περιόδους

-Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια (Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 4). Η τροποποίηση, η οποία έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ, εισάγει δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα: α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα αντί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, πριν από την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (δηλ. τη διαφορά μεταξύ των ποσών που θα αναγνωρίζονταν στα αποτελέσματα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και των ποσών που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με το ΔΛΠ 39) – «μέθοδος επικάλυψης», και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως στον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 – «μέθοδος αναβολής». Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39.

Η τροποποίηση «Παράταση της Προσωρινής Εξαίρεσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά) θα επέκτεινε την ημερομηνία λήξης της παράτασης που περιγράφεται παραπάνω από την 1 Ιανουαρίου 2021 έως την 1 Ιανουαρίου 2023.

Την 31 Μαρτίου 2022, ο Όμιλος εκποίησε την ασφαλιστική θυγατρική του, Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., ωστόσο η Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. εφάρμοσε την τροποποίηση αυτή, κάνοντας χρήση της «μεθόδου αναβολής» στις Ετήσιες και Ενδιάμεσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, μέχρι την ημερομηνία της πώλησης.

2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά τη σύνταξη των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, οι σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργήθηκαν από τη Διοίκηση σε σχέση με την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου και τις κύριες πηγές αβεβαιότητας εκτιμήσεων ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των ετήσιων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός από:

Πληροφορίες για μελλοντικές τάσεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Για το 3ο τρίμηνο του 2022, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα παρέμεινε σε σταθερά ανοδική τροχιά, επιδεικνύοντας ανθεκτικότητα στις αυξανόμενες προκλήσεις εξαιτίας της περαιτέρω επιτάχυνσης του πληθωρισμού και της έντονης γεωπολιτικής αβεβαιότητας. Οι ισχυρές επιδόσεις υποστηρίχθηκαν από τη δυναμική ανάκαμψη του τουρισμού, την πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη λόγω των υψηλών τιμών ενέργειας, και τις βελτιωμένες συνθήκες στην αγορά εργασίας και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Ο ρυθμός αύξησης του ελληνικού ΑΕΠ ξεπέρασε τις προσδοκίες το 1ο εξάμηνο του 2022 (τελευταία διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία), φτάνοντας το 7,8% ετησίως και παραμένοντας ένας από τους υψηλότερους στην Ευρωζώνη.

Η εν λόγω ανάκαμψη ήταν ευρεία, με την ιδιωτική κατανάλωση να καταγράφει αξιοσημείωτη αύξηση ύψους 11,4% ετησίως, σε σταθερές τιμές, το 1ο εξάμηνο του 2022, με στήριξη από την ισχυρή αγορά εργασίας (αύξηση της απασχόλησης κατά 6,9% ετησίως το 8μηνο του 2022 και υποχώρηση του ποσοστού ανεργίας σε χαμηλό 12 ετών, 12,2%, το δίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου). Τα εταιρικά κέρδη καθώς και τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς εταιρική δομή (όπως προσεγγίζονται από το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα και μικτό εισόδημα) αυξήθηκαν κατά 14,0% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2022, στο υψηλότερο επίπεδο, σε απόλυτους όρους, από το 1ο εξάμηνο του 2011. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ανήλθαν σε ιστορικό υψηλό, αντιπροσωπεύοντας το 38% του ΑΕΠ το 1ο εξάμηνο του 2022. Επίσης, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αυξήθηκε κατά 10,9% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2022, φθάνοντας ως ποσοστό του ΑΕΠ το 13,1%, από 10,7% του ΑΕΠ το 2019, γεγονός που αποτελεί ενθαρρυντική ένδειξη για περαιτέρω ανάπτυξη στο μέλλον.

Η τουριστική δραστηριότητα ενισχύθηκε περαιτέρω κατά τους βασικούς μήνες της τουριστικής περιόδου, συνεισφέροντας σημαντικά στην οικονομική μεγέθυνση, με τις πλέον πρόσφατες τάσεις από τους καλοκαιρινούς μήνες να προοιωνίζουν νέο ιστορικό υψηλό στα τουριστικά έσοδα (τα οποία έχουν ήδη καταγράψει αύξηση €6,1 δισ. σε ετήσια βάση στο 8μηνο του 2022, φθάνοντας στο 96% του επιπέδου του 8μήνου του 2019).

Οι περισσότεροι από τους δείκτες υψηλής συχνότητας της οικονομικής δραστηριότητας διατήρησαν τη δυναμική τους και το 3ο τρίμηνο του 2022, παρά την εξασθένησή τους σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του 2022, επιδεικνύοντας μεγαλύτερη ανθεκτικότητα από το μέσο όρο της Ευρωζώνης στις πιο έντονες και επίμονες πληθωριστικές πιέσεις. Επίσης, αξίζει να επισημανθεί ότι ο δείκτης οικονομικού κλίματος αυξήθηκε το Σεπτέμβριο του 2022 στο υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2022, ύστερα από ήπια επιδείνωση των προσδοκιών την περίοδο Ιουνίου-Αυγούστου του 2022.

Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων κατέγραψε μια ακόμη εντυπωσιακή αύξηση που ανήλθε σε 56% ετησίως τον Αύγουστο του 2022 (+30% ετησίως εξαίρουμένων των μεταποιητικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ενέργεια), από 44% ετησίως τον Ιούλιο και 45% ετησίως, κατά μέσο όρο, το 2ο τρίμηνο του 2022, ξεπερνώντας κατά €14 δισ. ή 66% το προ-πανδημίας επίπεδό του.

Η δημοσιονομική στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις εκτιμάται ότι προσεγγίζει τα €13 δισ., σε όρους ακαθάριστης αξίας, στο σύνολο του 2022, ενώ αναμένεται να παραμείνει σημαντική, αν και μειωμένη σε περίπου €10 δισ., το 2023 (σε όρους καθαρού δημοσιονομικού κόστους, εκτιμάται στα €3,3 δισ. το 2023 από €6,0 δισ. το 2022), περιλαμβάνοντας κυρίως μέτρα στήριξης για την ενέργεια. Αξίζει να επισημανθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτής της στήριξης έχει μέχρι σήμερα χρηματοδοτηθεί από έσοδα που προέρχονται από τη φορολόγηση των υπερκερδών των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από κρατικά έσοδα που προκύπτουν από την εμπορία εκπομπών άνθρακα. Επιπλέον, ο εντυπωσιακός ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ προκάλεσε εξαιρετικά ευνοϊκές κυκλικές επιδράσεις, συμβάλλοντας στη δημοσιονομική προσαρμογή κατά το 2022. Το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2023, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 3 Οκτωβρίου 2022, προβλέπει σημαντική μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης στο 1,7% του ΑΕΠ το 2022 και επιστροφή σε πρωτογενές πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ το 2023. Υπό αυτό το πρίσμα, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να μειωθεί στο - χαμηλό 13 ετών - 161,6% του ΑΕΠ το 2023, από 169,1% το 2022 και 193,3% το 2021, ύστερα από την κορύφωσή του στο 206,3% του ΑΕΠ το 2020, που αποτελεί τη χρονιά έξαρσης της πανδημίας του COVID-19.

Παρόλα αυτά, οι πληθωριστικές πιέσεις στο 9μηνο του 2022 ήταν πολύ πιο σημαντικές από τις αρχικές εκτιμήσεις και η αποκλιμάκωσή τους αναμένεται να διαρκέσει περισσότερο από ό,τι αναμενόταν στην αρχή. Ο πληθωρισμός, βάσει του ΔΤΚ, στην Ελλάδα επιταχύνθηκε στο 12,0% ετησίως τον Σεπτέμβριο του 2022, μετά από οριακή επιβράδυνση στο 11,5%, κατά μέσο όρο, το δίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου, λόγω μιας νέας αύξησης των τιμών του φυσικού αερίου. Οι εξελίξεις στο ενεργειακό μέτωπο παραμένουν βασικός παράγοντας κινδύνου για τον πληθωρισμό και τις οικονομικές συνθήκες γενικότερα, παρά τη σχετική αποκλιμάκωση των πιέσεων στις αγορές φυσικού αερίου τον Οκτώβριο του 2022. Σε αυτό το περιβάλλον, η Fed και η EKT επιταχύνουν τη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής, με τις αγορές να αναμένουν επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων μέχρι τις αρχές του 2023, που, σε συνδυασμό με τις εντεινόμενες ανησυχίες για ύφεση, θα ασκήσουν πρόσθετες πιέσεις στις αποτιμήσεις των μετοχικών αγορών αλλά και των αγορών τίτλων σταθερού εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών κρατικών ομολόγων.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Υπό αυτές τις συνθήκες, το ΑΕΠ της Ελλάδας αναμένεται να αυξηθεί με έναν υγιή μέσο ετήσιο ρυθμό 3,0% την περίοδο 2022-2026, ενώ το αισιόδοξο και το δυσμενές σενάριο προβλέπουν μέσες ετήσιες αυξήσεις του ΑΕΠ κατά 4,3% και 0,8%, αντίστοιχα, την ίδια περίοδο.

Και τα τρία σενάρια αντιπροσωπεύουν μια επικαιροποιημένη αξιολόγηση των μακροοικονομικών προοπτικών, με βάση τη μέγιστη δυνατή αξιοποιήσιμη πληροφόρηση και τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, με τις διαφορές να αντικατοπτρίζουν κυρίως τις παραδοχές όσον αφορά την ένταση και την επιμονή της εν εξελίξει πληθωριστικής κρίσης λόγω υψηλών τιμών ενέργειας, αλλά και των διαταραχών από την πλευρά της προσφοράς και των γεωπολιτικών κινδύνων, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και για τα επόμενα έτη. Η στάθμιση της πιθανότητας υλοποίησης των τριών μακροοικονομικών σεναρίων, δηλαδή του βασικού, του αισιόδοξου και του δυσμενούς, παρέμεινε η ίδια όπως την 30 Ιουνίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021. Συγκεκριμένα, δόθηκε στάθμιση πιθανότητας 55%, 20% και 25%, αντίστοιχα.

Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποιεί η Τράπεζα σχετίζονται με ελληνικούς οικονομικούς παράγοντες, ενώ οι ΑΠΖ επηρεάζονται κυρίως από τις μεταβολές του ΑΕΠ και του Δείκτη Τιμών Οικιστικών Ακινήτων ("House Price Index", "HPI"). Η αύξηση του ΑΕΠ, άμεσα ή έμμεσα, επηρεάζει όλο το φάσμα των προβλεπόμενων μακροοικονομικών μεταβλητών που εξαρτώνται από την πορεία του ΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένου του HPI. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στο βασικό σενάριο αναμένεται να ανέλθει σε 5,8%, κατά μέσο όρο, στο σύνολο του 2022 και σε 2,0% το 2023, από 8,3% το 2021. Για τον HPI, οι τιμές που αντιστοιχούν στο αισιόδοξο σενάριο θεωρούνται εξωγενώς ίσες με εκείνες του βασικού σεναρίου κατά την περίοδο πρόβλεψης, λόγω της αβεβαιότητας και των ιδιοσυγκρασιακών παραγόντων που επενεργούν στην εν λόγω αγορά υπό την τρέχουσα συγκυρία και δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στο εμπειρικό υπόδειγμα των εκτιμήσεων. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του HPI στο βασικό και το αισιόδοξο σενάριο κατά την περίοδο 2022-2026 προβλέπεται στο 4,6%, κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με 2,6% την ίδια περίοδο σύμφωνα με το δυσμενές σενάριο.

Ο αντίκτυπος των νέων οικονομικών συνθηκών, ως αποτέλεσμα απροσδόκητων γεγονότων, ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζεται έγκαιρα στα αποτελέσματα των υποδειγμάτων επιμέτρησης ΑΠΖ, καθώς τα δεδομένα και τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ΑΠΖ ενδέχεται να μην έχουν ενσωματώσει όλα τα χαρακτηριστικά της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Η Διοίκηση αξιολογεί αυτές τις συνθήκες και κατά περίπτωση μπορεί να καταλήξει ότι η εφαρμογή επικαλύψεων είναι απαραίτητη προκειμένου να ληφθούν υπόψη τυχόν επιπρόσθετοι κίνδυνοι. Ενδεικτικές περιπτώσεις όπου ενδέχεται να εφαρμοστούν επικαλύψεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μέτρα στήριξης προς τους πελάτες (λόγω της πανδημίας COVID-19), καθώς και εφαρμογή στρατηγικών σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

Μια πληθώρα παραγόντων εξακολουθεί να επηρεάζει τις προβλέψεις ΑΠΖ, με τους ενεργειακούς κινδύνους, την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη και τον ιδιαίτερα υψηλό και επίμονο πληθωρισμό να αποτελούν τις κυριότερες εστίες αβεβαιότητας βραχυπρόθεσμα. Η εντεινόμενη γεωπολιτική αστάθεια, τόσο σε διεθνές όσο και σε τοπικό επίπεδο, αποτελεί μια επιπλέον πηγή ανησυχίας για τις επιδόσεις της οικονομίας και των επιχειρήσεων, με ήδη εμφανείς επιπτώσεις στο οικονομικό κλίμα. Επίσης, οι οικονομικές επιδόσεις της Ελλάδας θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά και από τη διάχυση της ύφεσης στις κυριότερες αγορές της Ευρωζώνης για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες (ιδίως σε Γερμανία και Ιταλία). Τέλος, παραμένει ένας σχετικός κίνδυνος όσον αφορά την πανδημία και τον πιθανό αντίκτυπο νέων, πιο μεταδοτικών παραλλαγών της νόσου COVID-19, σε μια περίοδο όπου το πρόγραμμα αναμνηστικού εμβολιασμού για την αντιμετώπιση της πανδημίας έχει απωλέσει τη δυναμική του διεθνώς, δημιουργώντας δυνητικές προκλήσεις για τις οικονομικές προοπτικές, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη τα πολύ περιορισμένα περιθώρια για πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη. Ο Όμιλος θα συνεχίσει να αξιολογεί τις ΑΠΖ και τις σχετικές οικονομικές συνθήκες κάθε τρίμηνο, έτσι ώστε να μπορεί να αποτυπώνει έγκαιρα τυχόν αλλαγές που προκύπτουν από την αβεβαιότητα για τις μακροοικονομικές προοπτικές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος παρακολουθεί τις δραστηριότητές του μέσω των ακόλουθων επιχειρηματικών τομέων:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες πελάτες, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (επιχειρήσεις με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.). Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων και ψηφιακών δικτύων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών προϊόντων (στεγαστικά, καταναλωτικά και χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις), καρτών (χρεωστικές, πιστωτικές και προπληρωμένες κάρτες), καταθετικών, επενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων και τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης

Προκειμένου (α) να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τα δάνεια σε καθυστέρηση, τα μη εξυπηρετούμενα και τα καταγγεμένα δάνεια και (β) να διασφαλίσει πλήρη συμμόρφωση με την Πράξη 42/30.5.2014 και την Πράξη 47/9.2.2015 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ελλάδος και τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (άρθρο 1 παρ.2 Ν. 4224/2013), η Τράπεζα συνέστησε δύο ανεξάρτητες μονάδες, η πρώτη υπεύθυνη για τη διαχείριση των δανείων λιανικής τραπεζικής (Μονάδα Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής («ΔΑΛΤ»)) και η δεύτερη για δάνεια επιχειρηματικής τραπεζικής (Μονάδα Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης («ΜΕΠΕΔ»)), οι οποίες έχουν τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση των εν λόγω δανείων. Στις Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2021, η ΔΑΛΤ περιλαμβάνονταν στον τομέα Λιανικής Τραπεζικής. Προκειμένου να αποτυπώνονται κατά τρόπο σύμφωνο με τις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, οι συγκριτικές πληροφορίες για τους τομείς δραστηριότητας για το 2021 αναμορφώθηκαν με την αναταξινόμηση της ΔΑΛΤ από το Τομέα Λιανικής Τραπεζικής στον τομέα ΜΕΠΕΔ. Η επίδραση από την αναταξινόμηση αναλύεται στο πίνακα Αναμόρφωση - Ανάλυση ανά Τομέα Δραστηριότητας, στο τέλος της παρούσας σημείωσης.

Χρηματαγορών – κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας χρηματαγορών – κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Μέχρι την 31 Μαρτίου 2022, Ο Όμιλος προσέφερε ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α είχε ταξινομηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες. Την 31 Μαρτίου 2022, ολοκληρώθηκε η πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α. στην CVC Capital Partners (βλ. Σημείωση 19 «Εξαγορές, πωλήσεις και άλλες συναλλαγές»).

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, η CAC Coral Ltd έχει ταξινομηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες. Τα κέρδη ή οι ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 30 Σεπτεμβρίου 2021, περιλαμβάνουν την CAC Coral Ltd. Η ΕΤΕ Κύπρου ΛΤΔ («ΕΤΕ Κύπρου») είχε αναταξινόμηθεί στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Η πώληση της CAC Coral Ltd ολοκληρώθηκε την 15 Ιουλίου 2022 (βλ. Σημείωση 19 «Εξαγορές, πωλήσεις και άλλες συναλλαγές»).

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ιδιόκτητης ακίνητης περιουσίας, τις αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανεμημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.09.2022	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- τικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών – Κεφαλαια- γορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλι- στικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	213	394	104	201	-	55	(19)	948
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	134	83	8	16	-	13	5	259
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(14)	20	(4)	327	-	19	(36)	312
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	333	497	108	544	-	87	(50)	1.519
Άμεσες δαπάνες	(244)	(31)	(5)	(16)	-	(39)	(62)	(397)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων (¹)	(102)	(90)	(187)	(21)	-	(8)	(93)	(501)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	1	1
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(13)	376	(84)	507	-	40	(204)	622
Φόροι								(170)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες								452
Μη ελέγχουσες συμμετοχές Κέρδη/(ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	240	(10)	-	(2)
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας								680
Αποσβέσεις	30	2	1	1	-	4	88	126
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(43)	56	162	8	-	8	25	216

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.09.2021	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- τικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλι- στικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος Όπως αναμορφώθηκαν
Καθαρά έσοδα από τόκους	154	347	197	169	-	51	(14)	904
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	101	68	10	16	-	13	4	212
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(13)	(1)	(8)	470	-	3	(38)	413
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	242	414	199	655	-	67	(48)	1.529
Άμεσες δαπάνες	(242)	(30)	(5)	(16)	-	(46)	(130)	(469)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων (²)	(40)	(24)	(93)	(25)	-	(5)	(142)	(329)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(40)	360	101	614	-	16	(320)	731
Φόροι								(10)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες								721
Μη ελέγχουσες συμμετοχές Κέρδη περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	46	1	-	(1)
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας								47
Αποσβέσεις(²)	26	2	1	1	-	3	83	116
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(20)	(3)	(4)	15	-	5	41	34

⁽²⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών – Κεφαλαια-γορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2022								
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα	7.242	22.655	3.135	35.124	-	2.510	4.645	75.311
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	-	5.045
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	461	-	-	-	61	522
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων								80.878

Υποχρεώσεις ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2022

Υποχρεώσεις ανά τομέα	45.566	6.634	189	17.114	-	1.690	3.629	74.822
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	-	18
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	-	-	-	-	26	26
Σύνολο υποχρεώσεων								74.866

	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών – Κεφαλαια-γορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2021								
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα	7.052	18.395	3.559	38.420	-	2.739	4.099	74.264
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	-	5.201
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	445	-	3.893	-	155	4.493
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων								83.958

Υποχρεώσεις ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2021

Υποχρεώσεις ανά τομέα	43.482	6.325	186	19.250	-	1.951	3.556	74.750
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	-	19
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	-	-	3.413	4	-	3.417
Σύνολο υποχρεώσεων								78.186

Προκειμένου η ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας να αποτυπώνεται κατά τρόπο σύμφωνο με τις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, οι συγκριτικές πληροφορίες για τους τομείς δραστηριότητας για το 2021 αναμορφώθηκαν με την αναταξινόμηση της ΔΑΛΤ από το Τομέα Λιανικής Τραπεζικής στη Μονάδα Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης και με την αναταξινόμηση ορισμένων γενικών διοικητικών και λοιπών λειτουργικών εξόδων και αποσβέσεων μεταξύ όλων των τομέων δραστηριότητας της Τράπεζας.

Αναμόρφωση ανάλυσης ανά τομέα δραστηριότητας

	Λιανικής Τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής Τραπεζικής	Μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών - Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Από 1.1 έως 30.09.2021								
Καθαρά έσοδα από τόκους	(125)	-	141	-	-	7	(16)	7
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	(8)	-	8	-	-	3	-	3
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	7	-	8	-	-	1	(15)	1
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	(126)	-	157	-	-	11	(31)	11
Άμεσες δαπάνες	(8)	(2)	(3)	-	-	(16)	29	-
Κατανομή δαπανών και προβλέψεων	9	(3)	(18)	-	-	4	(5)	(13)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(125)	(5)	136	-	-	(1)	(7)	(2)

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	Όμιλος	
	Από 1.1 έως	
	30.09.2022	30.09.2021
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	296	220

Το καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2022 περιλαμβάνει €148 εκατ. κέρδη από αναποτελεσματικές λογιστικές σχέσεις αντιστάθμισης, ενώ το υπόλοιπο καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου οφείλεται κυρίως στα κέρδη των παραγώνων και τη διμερή προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης ("Bilateral Credit valuation adjustment", "BCVA") λόγω αύξησης των επιτοκίων.

Το καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2021 περιλαμβάνει €209 εκατ. από μη επαναλαμβανόμενα κέρδη από τη συναλλαγή ανταλλαγής ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	από 1.1 έως	
	30.09.2022	30.09.2021
α. Προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος	157	8
Καθαρή ζημία από τροποποίηση συμβατικών όρων	3	7
	160	15
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων		
Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους	8	14
	8	14
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης		
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	1	6
Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές και σε εταιρίες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	25	(10)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	22	9
	48	5
Σύνολο	216	34

Οι προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 περιλαμβάνουν όφελος €0,2 δισ. ως αποτέλεσμα του Project Frontier.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κόστος αναδιάρθρωσης

Για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022, τα έξοδα αναδιάρθρωσης για τον Όμιλο περιλαμβάνουν €59 εκατ. για το Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου (30 Σεπτεμβρίου 2021: €83 εκατ.) και έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €5 εκατ. τα οποία αφορούν σε άμεσα έξοδα σχετικά με το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού (30 Σεπτεμβρίου 2021: €3 εκατ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Φόροι

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	Από 1.1 έως	
	30.09.2022	30.09.2021
Φόροι περιόδου	(51)	(11)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(119)	1
Φόροι	(170)	(10)

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Τράπεζας για τις χρήσεις 2022 και 2021 ανέρχεται σε 29%. Σύμφωνα με το Ν. 4646/2019, ο συντελεστής παρακράτησης φόρου επί μερισμάτων που διανέμονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 μειώθηκε από 10% σε 5%.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη Σημείωση 20 «Ενοποιούμενες Εταιρείες».

Σύμφωνα με το Άρθρο 120 του Ν. 4799/2021 (ΦΕΚ Α78/18.05.2021), σε ισχύ από το 2021, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώθηκε από 24% σε 22%.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Κέρδη ανά μετοχή

	Όμιλος	
	30.09.2022	30.09.2021
Κέρδη περιόδου αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	450	720
Κέρδη/ (ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	230	47
Κέρδη αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	680	767
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	914.691.221	914.571.309
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,49	0,79
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,74	0,84

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος	
	30.09.2022	31.12.2021
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος		
Στεγαστικά δάνεια	7.953	8.342
Καταναλωτικά δάνεια	1.656	1.648
Πιστωτικές κάρτες	448	437
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.456	1.457
Λιανική τραπεζική	11.513	11.884
Επιχειρηματική τραπεζική & χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα	24.072	19.863
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος προ προβλέψεων ΑΠΖ	35.585	31.747
Πρόβλεψη ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος	(1.594)	(1.655)
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	33.991	30.092
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ	507	347
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	34.498	30.439

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, η λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος προ προβλέψεων ΑΠΖ για την επιχειρηματική τραπεζική και χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα, περιλαμβάνει τα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Frontier, ύψους €2,8 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €3,1 δισ.) και σύμβαση αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφου σύντομης διάρκειας, ύψους €3,2 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2021: μηδέν).

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος και υποχρεωτικά σε EAMA | Όμιλος

30 Σεπτεμβρίου 2022	Στάδιο 1 ΑΠΖ 12 μηνών	Στάδιο 2 ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Απομειωμένα ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Στεγαστικά δάνεια				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	4.981	2.538	434	7.953
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(22)	(78)	(138)	(238)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	4.959	2.460	296	7.715
Καταναλωτικά δάνεια				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	1.288	210	158	1.656
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(25)	(27)	(108)	(160)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	1.263	183	50	1.496
Πιστωτικές κάρτες				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	405	9	34	448
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(8)	(1)	(31)	(40)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	397	8	3	408
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	632	621	203	1.456
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(14)	(73)	(138)	(225)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	618	548	65	1.231
Επιχειρηματική τραπεζική ⁽¹⁾				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	21.175	1.131	1.157	23.463
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(116)	(73)	(719)	(908)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	21.059	1.058	438	22.555
Χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	542	52	15	609
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(7)	(3)	(13)	(23)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	535	49	2	586
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	29.023	4.561	2.001	35.585
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(192)	(255)	(1.147)	(1.594)
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	28.831	4.306	854	33.991
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε EAMA				507
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών				34.498

⁽¹⁾ Τα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Frontier περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 της Επιχειρηματικής τραπεζικής

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

	Στάδιο 1 ΑΠΖ 12 μηνών	Στάδιο 2 ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Απομειωμένα ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2021				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Στεγαστικά δάνεια				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	5.031	2.773	538	8.342
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(30)	(81)	(184)	(295)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	5.001	2.692	354	8.047
Καταναλωτικά δάνεια				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	1.254	233	161	1.648
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(21)	(32)	(111)	(164)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	1.233	201	50	1.484
Πιστωτικές κάρτες				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	386	29	22	437
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(5)	(1)	(22)	(28)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	381	28	-	409
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	573	664	220	1.457
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(10)	(92)	(160)	(262)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	563	572	60	1.195
Επιχειρηματική τραπεζική ⁽¹⁾				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	17.052	1.036	1.241	19.329
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(132)	(65)	(687)	(884)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	16.920	971	554	18.445
Χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	491	12	31	534
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(6)	(1)	(15)	(22)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	485	11	16	512
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	24.787	4.747	2.213	31.747
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(204)	(272)	(1.179)	(1.655)
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	24.583	4.475	1.034	30.092
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ				
				347
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών				
				30.439

⁽¹⁾ Τα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Frontier περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 της Επιχειρηματικής τραπεζικής

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος

Όμιλος	Στάδιο 1 ΑΠΖ 12 μηνών	Στάδιο 2 ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Απομειωμένα ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Σύνολο πρόβλεψης ΑΠΖ
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 1 Ιανουαρίου 2022	204	272	1.179	1.655
Μεταφορές μεταξύ Σταδίων	34	20	(54)	-
Προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ	(46)	(37)	240	157
Επίπτωση τροποποιήσεων συμβατικών όρων στις ΑΠΖ	-	-	(2)	(2)
Διαγραφές απαιτήσεων	-	-	(124)	(124)
Μεταβολή της παρούσας αξίας της πρόβλεψης ΑΠΖ	-	-	(9)	(9)
Συναλλαγματικές διαφορές & λοιπές μεταβολές	-	-	(47)	(47)
Ταξινομηθέντα ως προσωριζόμενα προς πώληση	-	-	(36)	(36)
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 30 Σεπτεμβρίου 2022	192	255	1.147	1.594

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Όμιλος	Στάδιο 1 ΑΠΖ 12 μηνών	Στάδιο 2 ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Απομειωμένα ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Σύνολο πρόβλεψης ΑΠΖ
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 1 Ιανουαρίου 2021	174	240	2.306	2.720
Μεταφορές μεταξύ Σταδίων	58	134	(192)	-
Προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ	(31)	(88)	173	54
Επίπτωση τροποποιήσεων συμβατικών όρων στις ΑΠΖ	-	-	(16)	(16)
Παύση αναγνώρισης δανείων	-	-	184	184
Διαγραφές απαιτήσεων	-	(4)	(466)	(470)
Μεταβολή της παρούσας αξίας της πρόβλεψης ΑΠΖ	-	-	(53)	(53)
Συναλλαγματικές διαφορές & λοιπές μεταβολές	3	(6)	(21)	(24)
Ταξινομηθέντα ως προοριζόμενα προς πώληση	-	(4)	(736)	(740)
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 31 Δεκεμβρίου 2021	204	272	1.179	1.655

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία και Ομάδες Περιουσιακών Στοιχείων ταξινομημένων ως Προοριζόμενων προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση την 30 Σεπτεμβρίου 2022 περιλαμβάνουν την Probank Leasing A.E. (μέρος του Project "Pronto", βλ. παρακάτω) ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλάμβαναν την Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., την CAC Coral Ltd και την Probank Leasing A.E. Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προς πώληση την 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021, περιλαμβάνουν επίσης σχεδιαζόμενες πωλήσεις δανειακών χαρτοφυλακίων που σχετίζονται κυρίως με τα έργα "Frontier II", "Solar" και "Pronto". Τα κέρδη και οι ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 2021 περιλαμβάνουν την Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και την CAC Coral Ltd.

Πώληση θυγατρικών

Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών

Στις 24 Μαρτίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την πώληση του 90,01% από το 100% των μετοχών της Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και εξουσιοδότησε τη Διοίκηση της Τράπεζας να προχωρήσει στην υπογραφή της Σύμβασης Πώλησης την 26 Μαρτίου 2021. Η συναλλαγή εγκρίθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας που έλαβε χώρα την 21 Απριλίου 2021.

Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 31 Μαρτίου 2022, κατόπιν λήψης όλων των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων από εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές (βλ. Σημείωση 19 «Εξαγορές, πωλήσεις και άλλες συναλλαγές»).

CAC Coral Ltd

Την 16 Οκτωβρίου 2020 υπογράφηκε σύμβασης πώλησης με την Bain Capital για την πώληση του 100% της συμμετοχής στην CAC Coral Ltd.

Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 15 Ιουλίου 2022, κατόπιν λήψης όλων των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές (βλ. Σημείωση 19 «Εξαγορές, πωλήσεις και άλλες συναλλαγές»).

Πώληση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων

Project "Frontier II"

Στο πλαίσιο της μείωσης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της μέσω ανόργανων ενεργειών και σύμφωνα με την Πολιτική Αποεπένδυσης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, η Τράπεζα αποφάσισε τη διάθεση ενός χαρτοφυλακίου Ελληνικών Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων με τη μορφή διαβαθμισμένης τιτλοποίησης χρησιμοποιώντας τις διατάξεις του προγράμματος Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων (Hellenic Asset Protection Scheme («HAPS»)), γνωστό και ως «Πρόγραμμα Ηρακλής II». Το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει εξασφαλισμένα δάνεια Μεγάλων Επιχειρήσεων, Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Μικρών Επιχειρήσεων, Στεγαστικά Δάνεια και Καταναλωτικά δάνεια με λογιστική αξία προ προβλέψεων περίπου €1 δισ. (ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2021).

Στις 29 Ιουλίου 2022, η Τράπεζα ανακοίνωσε την οριστική συμφωνία με επενδυτικά κεφάλαια υπό τη διαχείριση της Bracebridge Capital, LLC για την πώληση του 95% ομολογίων μεσαίας (Mezzanine) και χαμηλής (Junior) εξοφλητικής προτεραιότητας. Η Τράπεζα θα διακρατήσει το 100% των ομολογίων υψηλής (Senior) εξοφλητικής προτεραιότητας, καθώς και το 5% των ομολογίων μεσαίας (Mezzanine) και χαμηλής (Junior) εξοφλητικής προτεραιότητας.

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2022, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Project "Pronto"

Η Τράπεζα αποφάσισε τη διάθεση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης μέσω i) της πώλησης μετοχών της Probank Leasing A.E. και ii) της πώλησης χαρτοφυλακίου χρηματοδοτικών μισθώσεων της Τράπεζας (πρώην FBB) και της πώλησης

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

χαρτοφυλακίου χρηματοδοτικών μισθώσεων της NBG Leasing A.E. με συνολική λογιστική αξία προ προβλέψεων την 30 Σεπτεμβρίου 2022 €52 εκατ.

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2023, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Project “Solar”

Τον Δεκέμβριο του 2021, η Τράπεζα αποφάσισε να ξεκινήσει την αποεπένδυση του χαρτοφυλακίου εξασφαλισμένων δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (Project “Solar”) με λογιστική αξία προ προβλέψεων περίπου €170 εκατ. (με ημερομηνία αναφοράς στις 30 Σεπτεμβρίου 2021), μέσω κοινής τιτλοποίησης με άλλα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο του προγράμματος HAPS. Τον Αύγουστο του 2022, η Τράπεζα μαζί με τα άλλα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπέβαλλαν στο Υπουργείο Οικονομικών κοινή αίτηση στο πρόγραμμα HAPS για την ένταξη των ομολογιών υψηλής (Senior) εξοφλητικής προτεραιότητας που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της Τιτλοποίησης “Solar”.

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο τρίμηνο του 2023, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Συνοπτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες⁽¹⁾

εκατ. €	Όμιλος	
	Από 1.1. έως 30.09.2022	30.09.2021
Καθαρά έσοδα από τόκους	8	34
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	(6)	(10)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	52	98
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(4)	17
Λοιπά έσοδα	1	4
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	51	143
Λειτουργικά έξοδα	(18)	(52)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ⁽²⁾	174	(23)
Κέρδη προ φόρων	207	68
Φόροι	(7)	(21)
Κέρδη/ (ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	200	47
Κέρδη πώλησης (Σημείωση 19)	30	-
Συνολικό κέρδος / (ζημιά) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας)	230	47

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει την Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και την CAC Coral Ltd.

⁽²⁾ Στο κονδύλι Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων περιλαμβάνεται κυρίως το αποτέλεσμα επανυπολογισμού απομείωσης της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α.

εκατ. €	Όμιλος	
	30.09.2022	30.09.2021
Ταμειακές Ροές από διακοπείσες δραστηριότητες		
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	-	215
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	-	(209)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	124
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές)	-	130

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Ανάλυση των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση και των υποχρεώσεων σχετιζόμενων με τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

	Όμιλος	
	30.09.2022 ⁽¹⁾	31.12.2021
Ενεργητικό		
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-	64
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	27
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	514	606
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	-	3.245
Ακίνητα επενδύσεων	6	-
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	-	17
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	-	469
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2	57
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	8
Σύνολο ενεργητικού	522	4.493
Παθητικό		
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	-	2.575
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	-	(1)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	-	73
Φόρος εισοδήματος	-	5
Λοιπά στοιχεία παθητικού	26	765
Σύνολο παθητικού	26	3.417

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει την Probank Leasing SA

⁽²⁾ Περιλαμβάνει την Εθνική Α.Ε.Ε.Α., την Probank Leasing και την CAC Coral Ltd.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνουν κυρίως την συμμετοχή της Τράπεζας σε προγράμματα TLTROs, η οποία ανήλθε σε €11,6 δισ. την 30 Σεπτεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: €11,6 δισ.). Κατά τη διάρκεια της εννεάμηνης περιόδου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, τα έσοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα Καθαρά έσοδα από τόκους και ανήλθαν σε €58 εκατ. (30 Σεπτεμβρίου 2021: €84 εκατ.). Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα προγράμματα TLTRO's συμπεριλαμβάνονται στην Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021 (Σημείωση 30 «Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα»).

Σε επίπεδο Ομίλου, οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2022, περιλαμβάνουν επίσης καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή συμφωνιών επαναγοράς (repos) μηδενικού ποσού και λοιπές καταθέσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €1,5 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €1,2 δισ. και €1,9 δισ., αντίστοιχα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος	
	30.09.2022	31.12.2021
Καταθέσεις:		
Ιδιωτών	41.681	39.835
Επιχειρήσεων	11.936	11.912
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	2.062	1.746
Σύνολο	55.679	53.493
	Όμιλος	
	30.09.2022	31.12.2021
Καταθέσεις:		
Ταμειυτηρίου	30.822	28.957
Τρεχούμενοι & Όψεως	15.836	15.311
Προθεσμίας	7.076	7.971
Λοιπές	1.945	1.254
Σύνολο	55.679	53.493

Στις καταθέσεις προθεσμίας περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Την 30 Σεπτεμβρίου 2022, οι καταθέσεις αυτές ανέρχονται σε €549 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €467 εκατ.).

Σύμφωνα με το Ν. 4151/2013, όλοι οι αδρανείς λογαριασμοί καταθέσεων μετά την πάροδο 20 ετών υπόκεινται σε παραγραφή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Όλες οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υποχρεούνται μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους να αποδίδουν τα ταμειακά διαθέσιμα αυτών των αδρανών λογαριασμών στο Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα, μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2022, δεν απέδωσε στο Ελληνικό Δημόσιο ποσό, που αφορούσε καταθέσεις που είχαν υπαχθεί σε αδράνεια.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά της Τράπεζας και συγκεκριμένων θυγατρικών εταιριών της, στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι εν λόγω απαιτήσεις και αγωγές βασίζονται γενικά σε εικαζόμενες παραβιάσεις της προστασίας των καταναλωτών, του τραπεζικού τομέα, της απασχόλησης και άλλων νόμων. Καμία από αυτές τις απαιτήσεις και αγωγές εξατομικευμένα δεν είναι σημαντικές. Ο Όμιλος προβαίνει σε προβλέψεις για όλες τις υποθέσεις, για τις οποίες πιστεύει ότι είναι πιθανό να προκύψει ζημία και το ποσό της ζημίας μπορεί εύλογα να εκτιμηθεί. Αυτές οι προβλέψεις ενδέχεται να μεταβάλλονται κατά διαστήματα, ανάλογα με την περίπτωση, βάσει επιπρόσθετων πληροφοριών. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί πρόβλεψη, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της Διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη ότι την 30 Σεπτεμβρίου 2022 ο Όμιλος είχε σχηματίσει πρόβλεψη €32 εκατ. για επίδικες απαιτήσεις (31 Δεκεμβρίου 2021: €65 εκατ.).

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις, και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου.

Οι χρήσεις 2011-2016 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τη Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α Ν.4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 27 Ιουλίου 2012, 27 Σεπτεμβρίου 2013, 10 Ιουλίου 2014, 30 Οκτωβρίου 2015, 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 23 Οκτωβρίου 2017 αντίστοιχα. Οι χρήσεις 2017, 2018 2019 και 2020 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρεία PwC Α.Ε. και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 26 Οκτωβρίου 2018, την 31 Οκτωβρίου 2019, την 27 Οκτωβρίου 2020 και την 27 Οκτωβρίου 2021, αντίστοιχα. Η χρήση 2021 ομοίως ελέγχθηκε φορολογικά από την εταιρεία PwC Α.Ε. και η σχετική έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης, η οποία δεν είχε παρατηρήσεις, εκδόθηκε την 27 Οκτωβρίου 2022.

Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος μέχρι και τη χρήση 2014 παραγράφηκε την 31 Μαρτίου 2022. Για τα φορολογικά έτη 2015 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/2016, δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις που έχουν ελεγχθεί φορολογικά από ανεξάρτητο ελεγκτή και για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο στα βιβλία της Τράπεζας για αυτές τις χρήσεις. Ωστόσο, δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου.

Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στη Σημείωση 20 «Ενοποιούμενες εταιρείες».

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοοικονομικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετηθεί τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της σύμβασης. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν στη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοοικονομικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την συμβατική ονομαστική αξία των μέσων αυτών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός χρηματοοικονομικής θέσης κινδύνους.

	Όμιλος	
	30.09.2022	31.12.2021
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	4.157	2.960
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	970	1.019
Σύνολο	5.127	3.979

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, την 30 Σεπτεμβρίου 2022 οι δανειακές δεσμεύσεις περιλαμβάνουν εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια ύψους €11.743 εκατ. για τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2021: €9.225 εκατ.). Οι εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις και τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια την 30 Σεπτεμβρίου 2022 δεν περιλαμβάνουν ποσά που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπεται αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη.

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος	
	30.09.2022	31.12.2021
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	16.009	16.256

Την 30 Σεπτεμβρίου 2022, ο Όμιλος έχει δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από την ΕΚΤ και από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα παρακάτω στοιχεία ενεργητικού:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ύψους €8.671 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €8.824 εκατ.),
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος ύψους €5.638 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €5.787 εκατ.), και
- καλυμμένες ομολογίες ονομαστικής αξίας €1.700 εκατ. με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ύψους €3.393 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €1.645 εκατ. με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ύψους €3.327 εκατ.).

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2022 ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €312 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €313 εκατ.) αναφορικά με εγγύηση έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής της Ελληνικής Δημοκρατίας, όπως επίσης έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου ποσού €443 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €664 εκατ.) για σκοπούς χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών (Trade Finance).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο-Κοινές Μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021 ανερχόταν σε 914.715.153 ονομαστικής αξίας 1,00 Ευρώ ανά μετοχή.

Την 28 Ιουλίου 2022, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τον συμψηφισμό (α) του ειδικού αποθεματικού του άρθρου 31 παρ. 2, Ν.4548/2018 (πρώην ειδικό αποθεματικό του άρθρου 4, παρ. 4α, Ν.2190/1920) ποσού €5.014 εκατ. και (β) μέρους της Διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ποσού €10.324 εκατ. με συσσωρευμένες λογιστικές ζημιές ποσού €15.338 εκατ., σύμφωνα με τα άρθρα 31 παρ. 2 και 35 παρ. 3, του Ν.4548/2018, όπως ισχύουν. Ο συμψηφισμός του ειδικού αποθεματικού και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με συσσωρευμένες λογιστικές ζημιές πραγματοποιήθηκε διότι εξυπηρετεί στον εξορθολογισμό της λογιστικής και εποπτικής καθαρής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου καθώς και στη διευκόλυνση πιθανής μελλοντικής διανομής μερισμάτων. Την 8 Σεπτεμβρίου 2022, ο εν λόγω συμψηφισμός εγκρίθηκε από τις εποπτικές αρχές.

Κατόπιν της απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 30 Ιουλίου 2021, για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό €1.829 εκατ. από €2.744 εκατ., με μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετοχής από 3,00 Ευρώ σε 1,00 Ευρώ (χωρίς μεταβολή του συνολικού αριθμού των κοινών ονομαστικών μετοχών), με σκοπό το συμψηφισμό ισόποσων σωρευμένων λογιστικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων, στις 26 Οκτωβρίου 2021 το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων με την υπ' αριθ. πρωτοκόλλου 2420390/26.10.2021 απόφασή του, ενέκρινε τη μείωση αυτή.

Η Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών ενημερώθηκε κατά τη συνεδρίασή της την 18 Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Τράπεζας. Κατόπιν τούτου, η 22 Νοεμβρίου 2021 προσδιορίστηκε ως η ημερομηνία αλλαγής της ονομαστικής αξίας της Τράπεζας σε 1,00 Ευρώ.

Ίδιες Μετοχές

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από τη θυγατρική εταιρεία Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. και συνοψίζονται ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	εκατ. €
Την 1 Ιανουαρίου 2021	335.818	1
Αγορές	6.274.150	15
Πωλήσεις	(6.572.455)	(16)
Την 31 Δεκεμβρίου 2021	37.513	-
Αγορές	3.905.235	13
Πωλήσεις	(3.922.362)	(13)
Την 30 Σεπτεμβρίου 2022	20.386	-

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 30.09.2022			Από 1.1 έως 30.09.2021		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση περιόδου	(217)	35	(182)	(49)	19	(30)
Αναταξινομήσεις χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(35)	8	(27)	(18)	1	(17)
Αναγνώριση απομείωσης χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση	1	-	1	-	-	-
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ	(291)	-	(291)	(28)	-	(28)
Ζημιές / (Κέρδη) από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ και αναταξινομήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	87	-	87	(90)	-	(90)
Πρόβλεψη ΑΠΖ που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1	-	1	(4)	-	(4)
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α.	(38)	-	(38)	-	-	-
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	(492)	43	(449)	(189)	20	(169)
Συναλλαγματικές διαφορές	(5)	-	(5)	6	-	6
Ζημία που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της πώλησης της Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α.	4	-	4	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	-	(1)	6	-	6
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	18	-	18	18	-	18
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	(475)	43	(432)	(165)	20	(145)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:						
Κέρδη/(ζημιές) συμμετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ	(10)	-	(10)	10	-	10
(Κέρδη) / ζημιές συμμετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ και μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα εις νέον λόγω πώλησης	(4)	-	(4)	1	-	1
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	(14)	-	(14)	11	-	11
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	(489)	43	(446)	(154)	20	(134)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 και την 30 Σεπτεμβρίου 2021 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021 παρατίθενται παρακάτω.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού από τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιλάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων των επιτοκίων και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθενται στη Σημείωση 1 «Γενικές πληροφορίες».

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2022, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων/υποχρεώσεων και των εγγυητικών επιστολών ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, σε €4 εκατ., €7 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2021: €4 εκατ., €5 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές των συνδεδεμένων μερών για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022, ανήλθαν σε €6 εκατ. για τον Όμιλο (30 Σεπτεμβρίου 2021: €7 εκατ.), περιλαμβάνοντας βραχυπρόθεσμες παροχές, κυρίως μισθούς και ασφαλιστικές εισφορές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες, καθότι οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος	
	30.9.2022	31.12.2021
Απαιτήσεις	7	5
Υποχρεώσεις	16	17
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	3	2
	Από 1.1 έως	
	30.9.2022	30.9.2021
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	-	-
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	2	2

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2022 από τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανέρχόταν σε €747 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €747 εκατ.). Για τις απαιτήσεις αυτές ο Όμιλος αναγνώρισε πρόβλεψη €743 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €739 εκατ.).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2022 προς τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανέρχόταν σε €35 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €112 εκατ.). Η μείωση του συνόλου των υποχρεώσεων οφείλεται στην πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α., των ταμείων και των λογαριασμών ασφάλισης του προσωπικού που σχετίζονται με αυτή και ολοκληρώθηκε στις 31 Μαρτίου 2022.

δ. Συναλλαγές με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Λαμβάνοντας υπόψη το νόμο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»), το Πλαίσιο Συνεργασίας (“RFA”) μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ, το οποίο υπογράφηκε το Δεκέμβριο 2015, το γεγονός ότι το ΤΧΣ κατέχει το 40,39% των κοινών μετοχών της Τράπεζας, εκ των οποίων 38,92% είναι με πλήρη δικαιώματα ψήφου, καθώς επίσης ότι το ΤΧΣ εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, το ΤΧΣ θεωρείται συνδεδεμένο μέρος του Ομίλου. Εκτός από τις κοινές μετοχές που έχουν εκδοθεί από την Τράπεζα και διακρατούνται από το ΤΧΣ, δεν υπάρχουν σημαντικά υπόλοιπα ή άλλες συναλλαγές με το ΤΧΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Κεφαλαιακή επάρκεια

Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (γνωστά ως Οδηγία IV περί Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (“Capital Requirements Directive IV (CRD IV)”) και Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (“Capital Requirements Regulation (CRR)”) αντίστοιχα), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας σχετικά με την Εποπτεία των Τραπεζών (Basel III). Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/2014, ενώ ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 ήταν άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ από την 1 Ιανουαρίου 2014 και ορισμένες διατάξεις της CRD IV εφαρμόστηκαν σταδιακά.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 876/2019 (CRR2), ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (Απαιτήσεις Πυλώνα Ι) και η Οδηγία 2013/36/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2019/878/ΕΕ (CRD V), ορίζει τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας για τα ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 97 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι Εποπτικές Αρχές διενεργούν σε τακτική βάση Εποπτικό Έλεγχο και Διαδικασία Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process “SREP”), με σκοπό την αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων που δεν καλύπτονται, ή δεν είναι πλήρως καλυμμένοι σύμφωνα με τον Πυλώνα Ι και τον ορισμό πρόσθετων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων και ρευστότητας (Απαιτήσεις Πυλώνα ΙΙ). Η άσκηση SREP διενεργείται υπό την εποπτεία της ΕΚΤ. Η απόφαση για τις πρόσθετες απαιτήσεις είναι προσαρμοσμένη στο ατομικό προφίλ της κάθε τράπεζας.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για το 2022 και το 2021 για τον Όμιλο:

	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις κοινών μετοχών κατηγορίας 1				Συνολικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις			
	2022 με τα μέτρα	2021 με τα μέτρα	2022	2021	2022 με τα μέτρα	2021 με τα μέτρα	2022	2021
	ελάφρυνσης	ελάφρυνσης			ελάφρυνσης	ελάφρυνσης		
Πυλώνας I	4,50%	4,50%	4,50%	4,50%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%
Πυλώνας II	1,69%	1,69%	1,69%	1,69%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου	-	-	2,50%	2,50%	-	-	2,50%	2,50%
Απόθεμα ασφαλείας O-SII	0,75%	0,50%	0,75%	0,50%	0,75%	0,50%	0,75%	0,50%
Σύνολο	6,94%	6,69%	9,44%	9,19%	11,75%	11,50%	14,25%	14,00%

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Όμιλος			
	30.09.2022	30.09.2022	31.12.2021	31.12.2021
	Pro-forma ¹		Pro-forma ¹	
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	15,6%	16,2%	14,1%	16,9%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier 1)	15,6%	16,2%	14,1%	16,9%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	16,7%	17,3%	14,7%	17,5%

⁽¹⁾ Τα κονδύλια έχουν υπολογιστεί συμπεριλαμβάνοντας τα κέρδη της περιόδου.

Νόμος περί Αναβαλλόμενων Φορολογικών Πιστώσεων

Το άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, όπως ισχύει, περί Αναβαλλόμενων Φορολογικών Πιστώσεων («ΑΦΠ» ή «Deferred Tax Credit»), επιτρέπει υπό προϋποθέσεις, στα Πιστωτικά Ιδρύματα από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις («ΑΦΑ») προερχόμενες από: (α) τις ζημίες του Private Sector Initiative (“PSI”), (β) σωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που έχουν αναγνωρισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, (γ) ζημίες από οριστικές διαγραφές ή από πωλήσεις δανείων και (δ) λογιστικές διαγραφές, οι οποίες τελικά θα οδηγήσουν σε οριστικές διαγραφές και ζημίες από πώληση, σε απαίτηση («Φορολογικές Πιστώσεις» ή “Tax Credit”) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Οι κατηγορίες (γ) και (δ) ανωτέρω προστέθηκαν με τον Ν. 4465/2017, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 29 Μαρτίου 2017. Ο Ν. 4465/2017 θεσπίζει ότι οι Φορολογικές Πιστώσεις που αφορούν τις περιπτώσεις (β) έως (δ) δεν μπορούν να υπερβούν τον φόρο που αντιστοιχούσε στις συσσωρευμένες προβλέψεις που είχαν αναγνωρισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, μείον: (α) κάθε οριστική και εκκαθαρισμένη φορολογική πίστωση σε περίπτωση που σε μία χρήση προέκυψε λογιστική ζημία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, όπως ισχύει, και η οποία αφορά στις ανωτέρω σωρευμένες προβλέψεις, (β) το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο ειδικές προβλέψεις, οι οποίες αφορούν τις ανωτέρω σωρευμένες προβλέψεις και (γ) το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί στην ετήσια απόσβεση της χρεωστικής διαφοράς η οποία αφορά τις ανωτέρω προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου.

Βασική προϋπόθεση για την μετατροπή των ΑΦΑ σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο είναι η ύπαρξη λογιστικής ζημίας, σε επίπεδο Τράπεζας, της αντίστοιχης χρήσης, ξεκινώντας από την οικονομική χρήση 2016 και μετά. Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης θα προσδιορίζεται διά του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού των ΑΦΑ με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, μη συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της λογιστικής ζημίας χρήσης. Η οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο θα μετατρέπεται την επόμενη χρήση από τη χρήση που εμφανίστηκαν οι λογιστικές ζημίες. Η απαίτηση μπορεί να συμψηφίζεται με τον φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος της αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα υποχρεούται στην έκδοση δικαιωμάτων μετατροπής υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου αξίας ίσης με το 100% του ποσού της αρχικής οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού προοριζόμενο αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων μετατροπής. Το εν λόγω αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί και θα εκδοθούν κοινές μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο νόμος επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως «μη βασιζόμενες στη μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με τις διατάξεις της CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον CET1 και συνεπώς να βελτιώνουν την κεφαλαιακή τους θέση.

Επιπρόσθετα, ο Ν. 4465/2017 τροποποίησε το άρθρο 27 «Μεταφορά Ζημιών», εισάγοντας περίοδο απόσβεσης 20 ετών για ζημίες που προέρχονται από διαγραφές δανείων ως συνέπεια διακανονισμού ή αναδιάρθρωσης και για οριστικές ζημίες που απορρέουν από πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, το 2021 ο Ν. 4831 τροποποίησε περαιτέρω το άρθρο 27 του Ν. 4172/2013 (βλ. Σημείωση 27 «Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους» της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021).

Στις 7 Νοεμβρίου 2014, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε την ένταξη της Τράπεζας στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Η έξοδος της Τράπεζας από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου προϋποθέτει την έγκριση των εποπτικών αρχών και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Την 30 Σεπτεμβρίου 2022, το ποσό των ΑΦΑ που θα ήταν δυνατό να μετατραπεί ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου ήταν €3,9 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €4,1 δισ.). Στη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021 δεν ικανοποιήθηκαν τα κριτήρια για τα δικαιώματα μετατροπής και ως εκ τούτου δεν θα υπάρξει έκδοση δικαιωμάτων μετατροπής το 2022.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους για το 2022

Στις 27 Ιανουαρίου 2022 η ΕΚΤ ξεκίνησε εποπτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσον οι τράπεζες είναι προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν χρηματοπιστωτικές και οικονομικές διαταραχές που απορρέουν από κλιματικούς κινδύνους. Η άσκηση διενεργήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2022 βάσει κοινών μεθοδολογικών κανόνων και παραδοχών σεναρίων και η ΕΚΤ δημοσίευσε συγκεντρωτικά αποτελέσματα τον Ιούλιο 2022.

Η ΕΚΤ προσδίδει στην Άσκηση ιδιαίτερη βαρύτητα, με στοιχεία εκμάθησης και ανατροφοδότησης αμοιβαίως για τις συμμετέχουσες Τράπεζες και για τις Εποπτικές αρχές, ως μέρος του συνολικού προγράμματος πράσινης μετάβασης και αποτελεσματικής διαχείρισης του περιβαλλοντικού κινδύνου. Δεδομένου του πλαισίου της, η Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων Κλιματικού Κινδύνου του 2022 δεν εμπεριέχει αξιολόγηση κεφαλαιακής επάρκειας. Τα αποτελέσματά της θα συνεκτιμηθούν ποιοτικά στη Διαδικασία Εποπτικής Επισκόπησης και Αξιολόγησης (SREP) χωρίς άμεση επίπτωση στα κεφάλαια μέσω των κατευθύνσεων του Πυλώνα 2 (P2G).

Η συνολική αξιολόγηση της ΕΤΕ συνάδει με το μέσο επίπεδο των ευρωπαϊκών Τραπεζών που συμμετείχαν. Ως προς την πρόοδο των εσωτερικών δυνατοτήτων διενέργειας προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων κλιματικού κινδύνου (ποιοτικό σκέλος της Άσκησης), η Τράπεζα τοποθετήθηκε στο Μέσο-Ανεπτυγμένο επίπεδο, ήτοι υψηλότερα από το μέσο των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων, ενώ σε εγχώριο επίπεδο, η σχετική έκθεση του Επιχειρηματικού Μοντέλου της Τράπεζας σε κλιματικούς κινδύνους μετάβασης αξιολογήθηκε ως φέρουσα το μικρότερο κίνδυνο βιωσιμότητας (Προηγμένη Βαθμολόγηση).

Απαιτήσεις MREL

Σύμφωνα με την Οδηγία 2014/59 (Οδηγία ανάκαμψης και εξυγίανσης τραπεζών ή (“BRRD”), όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2019/879 (BRRD II), οι τράπεζες στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεούνται να διατηρούν την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (“MREL”), η οποία εξασφαλίζει επαρκή ικανότητα απορρόφησης ζημιών στην εξυγίανση. Το “MREL” περιλαμβάνει μια διάσταση που βασίζεται στους κινδύνους που αναλαμβάνει το πιστωτικό ίδρυμα και μια στην μόχλευση που διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα. Ως εκ τούτου, το “MREL” εκφράζεται μέσω δύο δεικτών που πρέπει να πληρούνται και οι δύο: (i) ως ποσοστό επί του Συνολικού Ποσού Έκθεσης Κινδύνου (“TREA”), (το “MREL-TREA”), και (ii) ως ποσοστό επί της έκθεσης του δείκτη μόχλευσης (“LRE”), (το “MREL-LRE”).

Τα επιλέξιμα μέσα που πληρούν τις προϋποθέσεις για το “MREL” είναι τα ίδια κεφάλαια (μέσα κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, πρόσθετα μέσα της κατηγορίας 1 και μέσα κατηγορίας 2), καθώς και ορισμένες επιλέξιμες υποχρεώσεις (κυρίως μη εξασφαλισμένα ομόλογα- με εξοφλητική προτεραιότητα). Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 877/2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, επιτρέπει στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (“SRB”) να ορίσει εκτός από την απαίτηση “MREL”, και μια απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης εντός του MREL, έναντι της οποίας υπολογίζονται μόνο οι υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης και τα ίδια κεφάλαια.

Στις 24 Ιανουαρίου 2022, η Τράπεζα, έχοντας προσδιοριστεί από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (“SRB”) ως μοναδικό σημείο έναρξης (“SPE”) του Ομίλου και ως η μόνη οντότητα που απαιτείται να διατηρεί “MREL”, έλαβε από την Τράπεζα της Ελλάδος την απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (“SRB”) ότι πρέπει να ικανοποιήσει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 τον στόχο “MREL” ο οποίος ανέρχεται σε ποσοστό 23,29% επί του συνολικού ποσού έκθεσης κινδύνου (“TREA”) και σε ποσοστό 5,87% επί του δείκτη έκθεσης μόχλευσης (“LRE”), σε ενοποιημένη βάση. Επιπλέον, σύμφωνα με την απόφαση “MREL”, η Τράπεζα θα πρέπει πάντα να πληροί από την 1η Ιανουαρίου 2022 και μετά, απαίτηση που ανέρχεται σε 14,79% επί του “TREA” και σε 5,85% επί της “LRE” σε ενοποιημένη βάση. Στις παραπάνω απαιτήσεις θα πρέπει να προστεθεί και η απαίτηση αποθέματος ασφαλείας (“CBR”), η οποία την 1η Ιανουαρίου 2022 ανέρχεται σε ποσοστό 3,25% επί του “TREA” και αναμένεται να αυξηθεί σε 3,50% επί του “TREA” έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Η Τράπεζα διατηρεί το απαιτούμενο ποσό “MREL”, ώστε να ικανοποιεί τόσο τους στόχους επί του δείκτη έκθεσης μόχλευσης (“LRE”), όσο και τον ενδιάμεσο δεσμευτικό στόχο της 1ης Ιανουαρίου 2022 που ανέρχεται σε 18,04 % επί του “TREA” (συμπεριλαμβανομένου του “CBR”).

Τέλος, σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση του SRB, για το 2022 δεν απαιτείται από την Τράπεζα η τήρηση απαίτησης μειωμένης εξασφάλισης.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά μέσα που δεν επιμετρώνται σε εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τη λογιστική και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Όμιλος	Λογιστική αξία 30.09.2022	Εύλογη αξία 30.09.2022
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	34.076	34.367
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε αποσβεσμένο κόστος	10.478	9.179
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	55.152	55.200
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	901	856

Όμιλος	Λογιστική αξία 31.12.2021	Εύλογη αξία 31.12.2021
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	30.092	29.467
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε αποσβεσμένο κόστος	12.102	12.128
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	53.026	53.090
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	912	974

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των ανωτέρω χρηματοοικονομικών μέσων στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021:

Η λογιστική αξία του ταμείου και των διαθέσιμων σε κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και των υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων όπως και των δεδουλευμένων τόκων, προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος: Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος διενεργείται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε αποσβεσμένο κόστος: Η εύλογη αξία των χρεογράφων που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών που βασίζονται σε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και καταθέσεων χωρίς προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων εκτιμάται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών, βάσει επιτοκίων αγοράς που προσφέρονται για αντίστοιχα προϊόντα με παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας και με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

β. Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου, ανά επίπεδο εύλογης αξίας, στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021. Τα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού του Ομίλου περιλαμβάνουν επένδυση σε τρέχουσα θέση (spot) για δικαιώματα εκπομπής, η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα Λοιπά Στοιχεία Παθητικού του Ομίλου περιλαμβάνουν πιστωτικούς τίτλους από ανοιχτές πωλήσεις ("short-selling"), που αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Όμιλος
30 Σεπτεμβρίου 2022

Επιμέτρηση σε εύλογη αξία με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο σε εύλογη αξία
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε ΕΑΜΑ	109	97	-	206
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ	91	9	512	612
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2	2.045	13	2.060
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	868	1.727	54	2.649
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	147	-	-	147
Σύνολο	1.217	3.878	579	5.674

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες που έχουν προσδιοριστεί σε ΕΑΜΑ	-	527	-	527
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	6	1.954	100	2.060
Λοιπά στοιχεία παθητικού	-	97	-	97
Σύνολο	6	2.578	100	2.684

31 Δεκεμβρίου 2021

Επιμέτρηση σε εύλογη αξία με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο σε εύλογη αξία
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε ΕΑΜΑ	167	114	-	281
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ	1	24	354	379
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	4.296	34	4.331
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	2.002	807	26	2.835
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	330	-	-	330
Σύνολο	2.501	5.241	414	8.156

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες που έχουν προσδιοριστεί σε ΕΑΜΑ	-	467	-	467
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	3.008	6	3.014
Σύνολο	-	3.475	6	3.481

Δεν υπήρχαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που έχουν καταχωρηθεί ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και επιμετρώνται σε εύλογη αξία, στις 30 Σεπτεμβρίου 2022. Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που έχουν καταχωρηθεί ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και επιμετρώνται σε εύλογη αξία, στις 31 Δεκεμβρίου 2021:

Δραστηριότητες προοριζόμενες προς πώληση - Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία | Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2021

Επιμέτρηση σε εύλογη αξία με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο σε εύλογη αξία
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε ΕΑΜΑ	7	20	-	27
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	1.467	1.722	15	3.204
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	173	112	-	285
Σύνολο	1.647	1.854	15	3.516

Μεταφορές μεταξύ του Επιπέδου 1 και του Επιπέδου 2

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2022, ένα ομόλογο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, που έχει εκδοθεί από την Ιταλική Κυβέρνηση, μεταφέρθηκε από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 σύμφωνα με την πολιτική ιεραρχίας της εύλογης αξίας του Ομίλου, διότι δεν πληρούνταν τα κριτήρια ρευστότητας και εμπορευσιμότητας του συγκεκριμένου Επιπέδου που έχει θεσπίσει ο Όμιλος. Την 30 Σεπτεμβρίου 2022, η λογιστική αξία του μεταφερόμενου χρεογράφου σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, ήταν €130 εκατ. Επιπροσθέτως, δύο χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, που έχουν εκδοθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («EFSF») και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (“ESM”), μεταφέρθηκαν επίσης από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 σύμφωνα με την πολιτική ιεραρχίας της εύλογης αξίας του Ομίλου, διότι δεν πληρούνταν τα κριτήρια ρευστότητας και εμπορευσιμότητας του συγκεκριμένου Επιπέδου που έχει θεσπίσει ο Όμιλος. Την 30 Σεπτεμβρίου 2022 η λογιστική αξία των μεταφερόμενων χρεογράφων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, ήταν €11 εκατ. Ακόμη, ένα χρεόγραφο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, που έχει εκδοθεί από το Βασίλειο της Ισπανίας, μεταφέρθηκε από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 σύμφωνα με την πολιτική ιεραρχίας της εύλογης αξίας του Ομίλου διότι πληρούνταν τα κριτήρια ρευστότητας και εμπορευσιμότητας του συγκεκριμένου Επιπέδου που

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

έχει θεσπίσει ο Όμιλος. Την 30 Σεπτεμβρίου 2022 η λογιστική αξία του μεταφερόμενου χρεογράφου σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, ήταν €2 εκατ.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, ομόλογα που έχουν εκδοθεί από τον ESM και περιλαμβάνονται στην κατηγορία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 σύμφωνα με την πολιτική ιεραρχίας της εύλογης αξίας του Ομίλου, διότι πληρούνταν τα κριτήρια ρευστότητας και εμπορευσιμότητας του συγκεκριμένου Επιπέδου που έχει θεσπίσει ο Όμιλος. Την 31 Δεκεμβρίου 2021, η λογιστική αξία των μεταφερόμενων χρεογράφων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, ήταν €4 εκατ.

Για όλες τις μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων, γίνεται η παραδοχή ότι λαμβάνουν χώρα στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Χρηματοοικονομικά μέσα του Επιπέδου 3

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 3 στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλαμβάνουν:

- (α) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιούνται σημαντικά, μη παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η αποτίμηση πιστωτικού κινδύνου (“credit value adjustment”, “CVA”) εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.
- (β) Χρεόγραφα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, για τα οποία τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα περιθώρια πιστωτικού κινδύνου ή για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τιμές από τους εκδότες των χρεογράφων. Επίσης, περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία αποτιμώνται μέσω της μεθόδου προεξόφλησης ταμειακών ροών και περιλαμβάνουν μη παρατηρήσιμα στην αγορά περιθώρια πιστωτικού κινδύνου. Επιπρόσθετα περιλαμβάνουν απαιτήσεις από πώληση χαρτοφυλακίων δανειακών συμβάσεων και λοιπές συναλλαγές. Το κύριο μέρος των εν λόγω απαιτήσεων θα καταβληθεί σε προκαθορισμένη ημερομηνία άνευ όρων και το υπόλοιπο αποτελεί μελλοντική απαίτηση που εξαρτάται από την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων εισπράξεων επί των πωληθέντων δανείων. Η αποτίμηση της ενδεχόμενης μελλοντικής απαίτησης περιλαμβάνει ένα εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων, κατά συνέπεια ο Όμιλος εκτιμά ότι οι εν λόγω απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο κατηγοριοποίησης εύλογης αξίας.
- (γ) Συμμετοχικούς τίτλους σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μη εισηγμένους σε χρηματιστηριακή αγορά και η εύλογη αξία τους εκτιμάται βάσει μοντέλων προσεγγίσεων εισοδήματος ή αγοράς, όπου οι βασικές παράμετροι που χρησιμοποιούνται δεν είναι παρατηρήσιμες στην αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 και τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών/(ζημιών), που περιλαμβάνονται στην «Κατάσταση Αποτελεσμάτων» και στην «Κατάσταση Συνολικών Εσόδων».

Μεταφορές προς και από το Επίπεδο 3

Σε τριμηνιαία βάση, ο Όμιλος διενεργεί διεξοδική ανάλυση της κατηγοριοποίησης όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων σε επίπεδα εύλογης αξίας.

Για την περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 και τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους. Οι μεταφορές από το Επίπεδο 3 στο Επίπεδο 2 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας λόγω CVA δεν είναι πλέον σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται βάσει Επιπέδου 3

Όμιλος	2022		
	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε ΕΑΜΛΣΕ	Υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	28	26	354
Κέρδη/(ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(100)	-	19
Κέρδη/(ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	1	-
Αγορές/Προσθήκες	-	27	193
Αποπληρωμές	-	-	(53)
Μεταφορά σε/(από) Επίπεδο 3	(15)	-	-
Υπόλοιπο 30 Σεπτεμβρίου	(87)	54	513

Όμιλος	2021		
	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε ΕΑΜΛΣΕ	Υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	13	26	78
Κέρδη/(ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	16	-	7
Αγορές/Προσθήκες	-	-	296
Αποπληρωμές	(1)	-	(27)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	28	26	354

Για την περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, η μεταβολή των μη πραγματοποιηθέντων κερδών/(ζημιών) που περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν σημαντικά μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3), αφορά σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και ανέρχεται σε €7 εκατ. για τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2021: €(3) εκατ.), καθώς και σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και ανέρχεται σε €(20) εκατ. για τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2021: €18 εκατ.).

Διαδικασίες Αποτίμησης και Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει διάφορες διαδικασίες για να διασφαλίσει ότι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού υπολογίζονται σε λογική και δίκαιη βάση και έχει δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο δικλίδων ασφαλείας που είναι σχεδιασμένο ώστε να διασφαλίσει ότι οι εύλογες αξίες επικυρώνονται από μονάδες του Ομίλου που είναι ανεξάρτητες από τις μονάδες διαπραγματευτών που αναλαμβάνουν και τον αντίστοιχο κίνδυνο. Για το σκοπό αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες πηγές δεδομένων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι οποίες αξιολογούνται μέσω εσωτερικών ανεξάρτητων διαδικασιών όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι εύλογες αξίες των χρεωστικών τίτλων προσδιορίζονται είτε με αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές ενεργών αγορών ή με αναφορά σε προσφορά τιμών από εξωτερικούς διαπραγματευτές ή με αναφορά σε γενικώς παραδεκτά μοντέλα αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων που βασίζονται σε παρατηρήσιμα ή μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα, στις περιπτώσεις που οι δύο πρώτες μέθοδοι δεν είναι διαθέσιμες, καθώς επίσης με αναφορά σε σχετικές παραμέτρους της αγοράς, όπως επιτόκια, μεταβλητότητα δικαιωμάτων προαίρεσης, συναλλαγματικές ισοτιμίες κλπ.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος, ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιεί τιμές των χρηματοοικονομικών στοιχείων προερχόμενες από τρίτους και διενεργεί διαδικασίες επικύρωσης των τιμών στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, ή να χρησιμοποιεί τιμές με τις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι τελευταίες συναλλαγές δεδομένης της απουσίας ενεργού αγοράς ή παρόμοιων συναλλαγών ή άλλων δεδομένων παρατηρήσιμων στην αγορά. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση τις παραπάνω μεθόδους, έχουν κατηγοριοποιηθεί στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας της εύλογης αξίας (Επίπεδο 3).

Γενικότερα, οι εύλογες αξίες των χρεωστικών τίτλων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων και των σημαντικών παραδοχών στα μοντέλα αποτίμησης, ελέγχονται και επικυρώνονται από τις ανεξάρτητες μονάδες του Middle Office και της Διαχείρισης Κινδύνων, σε συστηματική βάση.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων προσδιορίζεται από τη Διοίκηση με βάση τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης ("option pricing models") ή άλλα κατάλληλα για την κάθε περίπτωση, ευρέως αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης. Επαρκείς διαδικασίες ελέγχου έχουν θεσπιστεί για την επικύρωση αυτών των μοντέλων συμπεριλαμβανομένων και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, σε συστηματική βάση. Οι μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Middle Office παρέχουν το απαραίτητο ελεγκτικό πλαίσιο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τιμές των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων είναι εύλογες και αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και οικονομικές συγκυρίες. Επιπρόσθετα, οι αποτιμήσεις των εξωχρηματιστηριακών (over-the-counter) παραγώγων συγκρίνονται σε ημερήσια βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων, στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Προσαρμογές Αγοράς στις Τιμές Αποτίμησης

Προσαρμογές για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε όλα τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Προσαρμογές για τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο (own credit risk) εφαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου κατά την αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι εν λόγω προσαρμογές υπολογίζονται με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ των δύο μερών, και λαμβάνουν υπόψη το διαφορετικό επίπεδο κινδύνου του κάθε αντισυμβαλλόμενου στην αποτίμηση αυτών των ροών. Στη διαμόρφωση των εν λόγω προσαρμογών λαμβάνονται υπόψη οι συμφωνίες περιορισμού της έκτασης του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για παροχή των αναγκαίων αμοιβαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτοί διέπονται και λειτουργούν βάσει των σχετικών συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου, όσο και των συμφωνιών συμψηφισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων.

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία βάσει Επιπέδου 3 | 30 Σεπτεμβρίου 2022

Χρηματοοικονομικό Μέσο	Εύλογη Αξία	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Παράγωγα επί επιτοκίων	(88)	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό (CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	710 μ.β.	784 μ.β.
	(2)	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	72,80%	100,00%
Λοιπά Παράγωγα	1	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό (CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	710 μ.β.	1.075 μ.β.
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	54	Προσέγγιση εισοδήματος ή αγοράς	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	27	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	300 μ.β.	300 μ.β.
	480	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	δ/α ²	δ/α ²

¹ Οι συμμετοχικοί τίτλοι σε εύλογη αξία και σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων περιλαμβάνουν τίτλους που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές. Ελλείψει δεδομένων από ενεργείς αγορές, η εύλογη αξία των τίτλων αυτών εκτιμάται με τη χρήση μοντέλων προσέγγισης εισοδήματος ή αγοράς. Δεδομένης της διαφορετικής φύσης της επένδυσης σε κάθε μία από τις εταιρίες αυτές, δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η γνωστοποίηση του εύρους των σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

² Η αποτίμηση του ενδεχόμενου μέρους των απαιτήσεων από τις πωλήσεις χαρτοφυλακίου δανείων και λοιπών συναλλαγών, έχει πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας μια μεθοδολογία προεξοφλημένων ταμειακών ροών σύμφωνα με την προσέγγιση εισοδήματος και περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα μη παρατηρήσιμων εισροών, για τα οποία δεν είναι πρακτικά δυνατό να αναφέρετε ένα σχετικό εύρος μη παρατηρήσιμων εισροών, για σκοπούς γνωστοποίησης.

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία βάσει Επιπέδου 3 | 31 Δεκεμβρίου 2021

Χρηματοοικονομικό Μέσο	Εύλογη Αξία	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	766 μ.β.	766 μ.β.
	6	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Παράγωγα επί επιτοκίων	29	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό (CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	166 μ.β.	488 μ.β.
	(2)	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	72,80%	100,00%
Λοιπά Παράγωγα	1	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό (CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	352 μ.β.	488 μ.β.
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	26	Προσέγγιση εισοδήματος ή αγοράς	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	61	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	200 μ.β.	650 μ.β.
	286	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	δ/α ²	δ/α ²

¹ Οι συμμετοχικοί τίτλοι σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων λοιπών συνολικών εσόδων περιλαμβάνουν τίτλους που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές. Ελλείψει δεδομένων από ενεργείς αγορές, η εύλογη αξία των τίτλων αυτών εκτιμάται με τη χρήση μοντέλων προσέγγισης εισοδήματος ή αγοράς. Δεδομένης της διαφορετικής φύσης της επένδυσης σε κάθε μία από τις εταιρίες αυτές, δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η γνωστοποίηση του εύρους των σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

² Η αποτίμηση της ενδεχόμενης μελλοντικής απαίτησης που περιλαμβάνεται στις απαιτήσεις από πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων, γίνεται με την μέθοδο προεξόφλησης ταμειακών ροών και περιλαμβάνει εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων, για το οποίο δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η γνωστοποίηση.

Ανάλυση Ευαισθησίας για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων συμπεριλαμβάνονται δομημένα παράγωγα, για τα οποία μια σημαντική μεταβολή στις μεταβλητές συσχέτισης (δηλ. στο βαθμό συσχέτισης μεταξύ δύο διαφορετικών επιτοκίων ή μεταξύ επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών) ενδεχομένως να επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των μεμονωμένων χρηματοοικονομικών μέσων, όμως η σημαντικότητα και

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

η κατεύθυνση της μεταβολής εξαρτάται από το αν ο Όμιλος κατέχει θέση αγοράς ("long position") ή θέση πώλησης ("short position") στα προϊόντα αυτά, καθώς και από άλλους παράγοντες. Εξαιτίας της περιορισμένης έκθεσης του Ομίλου στα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα, μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμησή τους δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επί επιτοκίων για τα οποία η προσαρμογή λόγω BCVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των μέσων αυτών. Η προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλομένου στις περιπτώσεις αυτές εξαρτάται κυρίως από την εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση του εν λόγω αντισυμβαλλομένου. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του Ομίλου.

Στην κατηγορία Λοιπά Παράγωγα περιλαμβάνονται παράγωγα για τα οποία η προσαρμογή λόγω BCVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των μέσων αυτών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλομένου εξαρτάται κυρίως από την εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση του εν λόγω αντισυμβαλλομένου. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων των μέσων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους για τον Όμιλο.

Η μέθοδος αποτίμησης των δανείων τα οποία επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων περιλαμβάνει ως σημαντικό μη παρατηρήσιμο δεδομένο το περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των πελατών. Μια εύλογη μεταβολή στο αντίστοιχο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου δεν έχει σημαντική επίπτωση στην εύλογη αξία των εν λόγω δανείων για τον Όμιλο.

Η αποτίμηση της μελλοντικής απαίτησης που περιλαμβάνεται στις απαιτήσεις από πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων, υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, περιλαμβάνει εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα δεν έχει σημαντική επίπτωση στην εύλογη αξία των εν λόγω απαιτήσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές

Πώληση θυγατρικών

Πώληση της «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών («Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α.»)

Την 24 Μαρτίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την πώληση του 90,01% από το 100% της συμμετοχής της στην Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και εξουσιοδότησε τη Διοίκηση της Τράπεζας να προχωρήσει στην υπογραφή της Σύμβασης Πώλησης με τη CVC Capital Partners ("CVC"), την 26 Μαρτίου 2021.

Την 31 Μαρτίου 2022, η Τράπεζα απώλεσε τον έλεγχο στην Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και προχώρησε στην αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, λόγω του γεγονότος ότι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνταν όλοι οι όροι που είχαν συμφωνηθεί μεταξύ της ΕΤΕ και της CVC. Το τίμημα μείον τα έξοδα πώλησης πλέον την εύλογη αξία της επένδυσης που διατηρήθηκε στην Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. ανήλθε σε €314 εκατ.

31 Μαρτίου 2022

Ενεργητικό	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	93
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	25
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	16
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.031
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	53
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	702
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	114
Σύνολο ενεργητικού	4.034
Παθητικό	
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	175
Υποχρεώσεις από παροχές συνταξιοδότησης στο προσωπικό	66
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.905
Λοιπά στοιχεία παθητικού	573
Σύνολο παθητικού	3.719
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	315

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Κέρδος από την πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α.

31 Μαρτίου 2022

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	288
Εύλογη αξία της 9,99% επένδυσης που διατηρήθηκε	26
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(315)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	1
Σωρευμένη ζημία από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α., η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(4)
Σωρευμένο κέρδος από επενδυτικό χαρτοφυλάκιο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω συνολικών λοιπών εσόδων το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	38
Κέρδος από την πώληση	34

Το κέρδος από την πώληση ποσού €34 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, περιλαμβάνεται στα κέρδη/(ζημιές) της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλ. Σημείωση 10 «Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»).

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από την πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α. ανήλθαν σε €142 εκατ.

Πώληση της CAC Coral Ltd

Στις 16 Οκτωβρίου 2020, η Τράπεζα υπέγραψε σύμβαση με την Bain Capital για την πώληση του 100% της CAC Coral Ltd, η οποία διαχειρίζεται χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων εταιρικών δανείων, δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων.

Στις 15 Ιουλίου 2022, ολοκληρώθηκε η συναλλαγή, μετά την έγκριση της συναλλαγής από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Το τίμημα μείον τα έξοδα πώλησης ανήλθε σε €73 εκατ.

15 Ιουλίου 2022

Ενεργητικό	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	77
Σύνολο ενεργητικού	78
Παθητικό	
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	70
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1
Σύνολο παθητικού	71
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	7

Ζημία από την πώληση της CAC Coral Ltd

15 Ιουλίου 2022

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	73
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(7)
Μεταφορά δανείου στην Bain Capital	(70)
Ζημιά από την πώληση	(4)

Η ζημία από την πώληση ποσού €4 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, περιλαμβάνεται στα κέρδη/(ζημιές) της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλ. Σημείωση 10 «Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»).

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από την πώληση της CAC Coral Ltd ανήλθαν σε €72 εκατ.

Λοιπές συναλλαγές

Ίδρυση της εταιρείας Storpanska Leasing DOOEL - Skopje

Στις 24 Φεβρουαρίου 2022, ιδρύθηκε η κατά 100% θυγατρική της Storpanska Banka A.D. – Skopje με την επωνυμία Storpanska Leasing DOOEL - Skopje. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε MKD 15 εκατ.

Ίδρυση της εταιρείας NBG PAY Μονοπρόσωπη Α.Ε.

Την 23 Μαΐου 2022, ιδρύθηκε η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας με την επωνυμία NBG PAY Μονοπρόσωπη Α.Ε. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε €125 χιλιάδες.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Ενοποιούμενες εταιρείες

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος	
			30.09.2022	31.12.2021
Εθνική Χρηματοπιστηριακή Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	2016-2021	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2016-2021	100,00%	100,00%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2016-2021	100,00%	100,00%
Προνομίους Ανώνυμος Εταιρεία Γενικών Αποθηκών Ελλάδος Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» ⁽³⁾	Ελλάδα	-	-	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Μονοπρόσωπη Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	78,24%	78,24%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	2016-2021	100,00%	100,00%
I-Bank Direct Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	2016-2021	100,00%	100,00%
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2011-2021	100,00%	100,00%
NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2016-2021	100,00%	100,00%
NBG PAY Μ.Α.Ε. ⁽⁷⁾	Ελλάδα	-	100,00%	-
NBG Malta Holdings Ltd ⁽⁴⁾	Μάλτα	2006-2021	100,00%	100,00%
NBG Malta Ltd ⁽⁴⁾	Μάλτα	2005-2021	100,00%	100,00%
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2016-2021	100,00%	100,00%
Bankteco E.O.O.D.	Βουλγαρία	2016-2021	100,00%	100,00%
NBG Leasing S.R.L.	Ρουμανία	2017-2021	100,00%	100,00%
S.C. Garanta Asigurari S.A. ⁽³⁾	Ρουμανία	-	-	94,96%
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013-2021	100,00%	100,00%
Stopanska Banka A.D.-Skopje	Βόρεια Μακεδονία	2014-2021	94,64%	94,64%
Stopanska Leasing DOOEL Skopje ⁽⁵⁾	Βόρεια Μακεδονία	-	94,64%	-
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2017-2021	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2012-2021	100,00%	100,00%
National Securities Co (Cyprus) Ltd ⁽¹⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2017-2021	100,00%	100,00%
Ethniki Insurance (Cyprus) Ltd ⁽³⁾	Κύπρος	-	-	100,00%
Ethniki General Insurance (Cyprus) Ltd ⁽³⁾	Κύπρος	-	-	100,00%
National Insurance Agents & Consultants Ltd ⁽³⁾	Κύπρος	-	-	100,00%
CAC Coral Ltd ⁽⁶⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	Λουξεμβούργο	2021	100,00%	100,00%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2021	100,00%	100,00%
NBG Private Equity Ltd ⁽¹⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2021	100,00%	100,00%
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2021	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc ⁽¹⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2021	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc ⁽¹⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2021	100,00%	100,00%
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2021	100,00%	100,00%

Σημείωση:

⁽¹⁾ Υπό εκκαθάριση.

⁽²⁾ Η Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. έχει αναταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση» (βλ. Σημείωση 10 «Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»).

⁽³⁾ Η πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α. και των θυγατρικών της ολοκληρώθηκε την 31 Μαρτίου 2022.

⁽⁴⁾ Τον Οκτώβριο του 2021, η Τράπεζα αποφάσισε την παύση των εργασιών της στη Μάλτα, μέσω των θυγατρικών της, και από την 31 Αυγούστου 2022 βρίσκονται σε διαδικασία εκκαθάρισης. Συγκεκριμένα, η NBG Malta Ltd (παλαιότερα γνωστή ως NBG Bank Malta Ltd) παρέδωσε την τραπεζική της άδεια στις 11 Αυγούστου 2022 και στη συνέχεια τέθηκε σε εκκαθάριση.

⁽⁵⁾ Η Εταιρεία ιδρύθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2022.

⁽⁶⁾ Η πώληση της CAC Coral Ltd ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουλίου 2022.

⁽⁷⁾ Η Εταιρεία ιδρύθηκε στις 23 Μαΐου 2022.

Οι συμμετοχές του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι οι εξής:

Επωνυμία συνδεδεμένων εταιρειών	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος	
			30.09.2022	31.12.2021
Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	Ελλάδα	2016-2021	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2016-2021	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2021	39,93%	39,93%
PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	2016-2021	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2011-2021	21,83%	21,83%
SATO Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ	Ελλάδα	2016-2021	23,74%	23,74%
ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2011-2021	33,60%	33,60%
ΠΕΡΙΓΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	2021	28,50%	28,50%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Κρίση στην Ουκρανία

Στις 24 Φεβρουαρίου του 2022, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία, όπου εκτός από την ανθρωπιστική κρίση που προκάλεσε στην περιοχή, είχε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία, κυρίως μέσω των υψηλότερων τιμών ενέργειας και εμπορευμάτων που τροφοδότησαν υψηλότερο πληθωρισμό, ο οποίος οδήγησε σε ασθενέστερη εμπιστοσύνη στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Η έκταση αυτών των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί η σύγκρουση. Η εισβολή στην Ουκρανία κλιμάκωσε επίσης τις εντάσεις μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, ΕΕ και Ηνωμένο Βασίλειο. Οι ΗΠΑ έχουν επιβάλει και είναι πιθανό να επιβάλουν σημαντικές πρόσθετες χρηματοοικονομικές και οικονομικές κυρώσεις και ελέγχους εξαγωγών εναντίον ορισμένων Ρωσικών οργανισμών ή/και ιδιωτών, με παρόμοιες δράσεις να εφαρμόζονται από την ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες δικαιοδοσίες. Το 2022 οι ΗΠΑ, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο επέβαλαν πακέτα χρηματοοικονομικών και οικονομικών κυρώσεων που, με διάφορους τρόπους, περιορίζουν τις συναλλαγές με πολλές ρωσικές επιχειρήσεις και ιδιώτες, τις συναλλαγές σε ρωσικά κρατικά ομόλογα, τις επενδύσεις, το εμπόριο και τη χρηματοδότηση σε και από ορισμένες περιοχές της Ουκρανίας.

Ο Όμιλος έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για συμμόρφωση με τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί από τις αρμόδιες αρχές. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και αξιολογεί περιοδικά τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στις λειτουργίες και την χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική έκθεση σε τίτλους, διαπραγματικές συναλλαγές (εξασφαλισμένες ή μη), παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ή εμπορικές συναλλαγές που σχετίζονται με τη Ρωσία ή την Ουκρανία, ή με το Ρούβλι, ή με οποιαδήποτε Τράπεζα ή θυγατρική που εδρεύει στις χώρες αυτές.

Ο Όμιλος εξέτασε, επίσης, την έμμεση έκθεσή του μέσω του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών δανείων. Οι εταιρικοί πελάτες που αναλύθηκαν είχαν ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Επιχειρηματική Δραστηριότητα: Εταιρείες που πωλούν τα προϊόντα/υπηρεσίες τους στις πληγείσες χώρες ή έχουν τοπική παρουσία μέσω θυγατρικών/υποκαταστημάτων.
- Προμηθευτής(ές): Εταιρείες με βασικούς προμηθευτές στις πληγείσες χώρες.
- Μέτοχος(οι): Βασικός μέτοχος ή τελικός δικαιούχος ή άλλο βασικό ενδιαφερόμενο μέρος είναι Ρωσικής υπηκοότητας/ιθαγένειας.

Ο προσδοκώμενος αντίκτυπος από τις επιπτώσεις πρώτου μεγέθους, ως αποτέλεσμα της Ουκρανικής κρίσης, στους υποκείμενους υπόχρεους, που πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, κρίθηκε ως μη σημαντικός.

Ο Όμιλος, επίσης, επενδύει σε συνεχή βάση σε υποδομές για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τον μετριασμό των απειλών στον κυβερνοχώρο. Η ΕΤΕ διαθέτει ήδη ένα ισχυρό πλαίσιο που υποστηρίζεται από έμπειρο προσωπικό και την κατάλληλη υποδομή πληροφορικής για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας διείσδυσης στον κυβερνοχώρο. Από την έναρξη της κρίσης, η ΕΤΕ έχει προληπτικά επεκτείνει αυτό το πλαίσιο με σημαντικό αριθμό ενεργειών ετοιμότητας και ενίσχυσης της ασφάλειας που θα συμβάλουν στη μείωση των επιπτώσεων τέτοιου είδους επιθέσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις της Ουκρανικής κρίσης, βλ. Σημείωση 2.2 «Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας - Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον».

Σχετικά με τις επιπτώσεις της σύγκρουσης στην Ουκρανία, όσον αφορά την πληροφόρηση για τις μελλοντικές τάσεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον, βλ. Σημείωση 2.4 «Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών - Πληροφορίες για μελλοντικές τάσεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Δεν υπάρχουν γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς.